

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Затверджую:

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____ В. В. Кобильник

«_____» _____ 2020 року

ПРОГРАМА

виробничої педагогічної практики

підготовки бакалавра

галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальності 012 Дошкільна освіта

за освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта

Шифр дисципліни за навчальним планом ПП 16.02

2020 рік

Розробники програми: Бабюк Т. Й. кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методик дошкільної освіти.
Ватаманюк Г. П. – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії та методик дошкільної освіти.

Затверджено на засіданні кафедри теорії та методик дошкільної освіти

Протокол № 7 від 27 серпня 2020 року

Завідувач кафедри _____ Т.Й.Бабюк

27 серпня 2020 року

Схвалено науково-методичною радою педагогічного факультету

Голова науково-методичної
ради факультету _____ Н.В.Бахмат

Протокол № 7 від 27 серпня 2020 року

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Успішний розвиток дитини дошкільного віку значною мірою визначається ставленням до неї дорослого, тим вихованням та навчанням, яке спеціально організовується в закладі дошкільної освіти й у родині. При цьому процес виховання має базуватися на глибокому знанні педагогом природних механізмів розвитку дитини, розкриття яких призводить до найбільш повного задоволення специфічних для дошкільника потреб. Формування таких професійних компетенцій педагога-дошкільника закладається під час його навчання у закладі вищої освіти, де крім всебічної теоретичної підготовки, студенти набувають практичних умінь і навичок у здійсненні різних видів педагогічної практики. Педагогічна практика, як один із важливих етапів професійної підготовки фахівця у галузі дошкільної освіти сприяє поглибленню і закріпленню теоретичних знань, формуванню професійних умінь і навичок. Під час педагогічної практики студенти впевнюються у правильності свого професійного вибору, переконуються у наявності в них педагогічних здібностей, схильності до роботи з дошкільниками. Співпраця з досвідченими вихователями-наставниками під час педагогічної практики закладає основи педагогічної майстерності, любові до майбутньої професії.

Згідно з навчальним планом підготовки фахівців у галузі дошкільної освіти студенти 4-го курсу, спеціальності 012 Дошкільна освіта за освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта, набувши певних практичних умінь під час проходження навчальної практики в групах раннього віку, закріплюють їх у процесі наступного етапу практичної підготовки – виробничої педагогічної практики.

У процесі виробничої педагогічної практики студенти виконують обов'язки вихователя в поєднанні з виконанням науково-дослідних і творчих завдань курсового дослідження. Оволодіння майбутніми педагогами фахово-методичними, спеціальними та творчими вміннями має велике значення для їхньої професійної діяльності, оскільки сучасний заклад дошкільної освіти (у подальшому ЗДО) потребує педагога вищої кваліфікації з творчим науково-педагогічним мисленням. Адже, саме фахова вправність, здатність вирішувати педагогічні задачі, прагнення до розвитку та самовдосконалення характеризують компетентного педагога, діяльність якого спрямована на всебічний розвиток дошкільника.

Виробнича педагогічна практика сприяє поглибленню і закріпленню теоретичних знань у виробничих умовах, формуванню умінь застосовувати знання у процесі вирішення педагогічних завдань в умовах реального освітнього процесу ЗДО та здійснювати окремі аспекти наукових досліджень, виховуванню любові до педагогічної професії, розвитку ініціативності і творчості; стимулює прагнення до удосконалення системи дошкільної освіти загалом.

Запропонована програма професійно-практичної підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» галузі знань 01Освіта /Педагогіка, спеціальності 012 Дошкільна освіта за освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта розроблена для студентів денної форм навчання, Методичних рекомендацій до складання програм практики студентів вищих навчальних закладів України (Лист Міністерства освіти України № 3.1-5/97 від 14 лютого 1996 р.), Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 93 від 08 квітня 1993 р. (зі змінами, внесеними Міносвіти № 351 (0351281-94) від 20 грудня 1994 р.), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, затвердженого вченою радою (протокол № 6 від 30 травня 2017 р.), Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти К-ПНУ ім. Івана Огієнка, затвердженого вченою радою (протокол № 5 від 30 травня 2018 р.), Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті ім. Івана Огієнка, затвердженого вченою радою (протокол №7 від 30 серпня 2018 р.) та інших нормативно-правових актів у галузі освіти.

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ І ПРОГНОЗОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Мета: формування у студентів професійних умінь та навичок, особистісних здібностей і якостей, необхідних для самостійного виконання ними функцій вихователя дітей дошкільного віку.

Завдання практики:

- поглиблення теоретичних знань студентів, отриманих у процесі навчання у закладі вищої освіти з курсів - загальної педагогіки та загальної психології, дитячої психології, дошкільної педагогіки, фахових методик дошкільної освіти, творче застосування їх у практичній діяльності вихователя дітей дошкільного віку;
- формування умінь організовувати процес навчання і виховання дітей дошкільного віку відповідно до сучасних вимог педагогічної науки, шукати шляхи його оптимізації;
- стимулювання потреби систематичного підвищення професійної компетентності й аналізу та оцінки власної педагогічної діяльності;
- формування психологічної готовності студентів до майбутньої професійної діяльності;
- формування індивідуального стилю в педагогічній діяльності, удосконалення культури педагогічної діяльності (культура мовлення, культура спілкування, культура зовнішнього вигляду).
- виховання у студентів любові до обраної професії, стимулювання їх до поглиблення педагогічних знань та розвитку педагогічних здібностей;
- формування особистісних рис, соціально та професійно значимих якостей, світоглядної, громадянської та національно-патріотичної позиції;
- формування у студентів системи педагогічних умінь, необхідних для виконання функцій вихователя закладу дошкільної освіти.

У процесі практики студенти повинні набути знань про:

- форми, зміст методи, прийоми і технології роботи з дітьми дошкільного віку;
- особливості організації життєдіяльності дошкільників упродовж дня.

Основні вміння та навички студентів-практикантів, якими вони повинні оволодіти під час педагогічної практики:

Конструктивно-планувальні:

- складати індивідуальний план власної діяльності на час педагогічної практики, графік залікових видів роботи, вести щоденник;
- планувати освітній процес: ставити мету, цілеспрямовано добирати засоби, методи і прийоми організації освітнього процесу; реалізовувати намічену мету виховання і навчання під час проведення різних форм роботи з дітьми; прогнозувати результати освітнього впливу;
- враховувати в плануванні різних форм організації освітнього процесу загальнодидактичні принципи навчання дітей дошкільного віку (доступності, наочності, систематичності та послідовності, свідомості, активності тощо) і специфічні, притаманні окремим фаховим методикам;
- складати конспекти різних форм роботи з дітьми;
- розробляти конспекти занять різних видів (традиційні, тематичні, комплексні, інтегровані) і типів (фронтальні, групові, індивідуальні) відповідно до змістових ліній освітніх програм, за якими працюють заклади дошкільної освіти; самостійно проводити їх, використовуючи різноманітні інноваційні технології;
- проводити діагностику знань, умінь і навичок дітей дошкільного віку;
- планувати й проводити посильну роботу з батьками та працівниками інших соціальних інституцій;
- планувати й проводити роботу з вчителями та учнями початкової школи;
- складати соціограму дитячої групи;
- оформляти протоколи аналізу відвіданих занять;
- складати план та розробляти сценарії свят і розваг.

Організаційні:

- забезпечувати виконання індивідуального плану освітньої роботи;
- знаходити ефективні методи та прийоми організації освітньої роботи на заняттях та під час інших видів діяльності дітей;
- відповідно до плану організовувати активну діяльність дітей;
- будувати роботу з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей, динаміки їхнього розвитку;
- організовувати дитячий колектив, проводити індивідуальну роботу з дітьми;
- здійснювати організаційні заходи в контексті виконання режиму дня (прийом дітей, робота упродовж дня, спрямована на фізичний розвиток та виховання дітей (ранкова гімнастика, фізкультхвилинки у процесі занять, спортивні змагання під час прогулянок, загартовувальні вправи після сну, бесіди про збереження здоров'я), навчальна та ігрова діяльність, трудова діяльність у ході занять та поза ними, харчування дітей, організація «тихої години», проведення бесід, диспутів, прогулянок, виставок дитячих робіт тощо).
- організовувати батьків до участі в освітньому процесі (контроль та закріплення набутих дітьми знань та вмінь удома, відвідування підсумкових занять батьками; спільна участь батьків та дітей у святах і розвагах);
- вдосконалювати вміння студентів аналізувати свою педагогічну діяльність, самостійно знаходити шляхи її покращення, ставити завдання щодо власної самоосвіти.
- вчити проводити експериментально-дослідницьку роботу.

Розвивально-виховні:

- реалізовувати, розвивальні, освітні та виховні завдання під час освітньої діяльності з дітьми дошкільного віку;
- формувати пізнавальні інтереси дошкільників та розвивати творчі здібності й інтелект;
- впроваджувати в освітній процес інноваційні методи й технології розумового, фізичного, морального, трудового та естетичного виховання дітей дошкільного віку;
- використовувати наочні посібники, ІКТ-технології під час занять та поза ними.

Дослідницько-творчі:

- вивчати нормативно-правові документи, методичну літературу;
- складати психолого-педагогічну характеристику окремої дитини дошкільного віку та здійснювати соціометричне дослідження дитячого колективу;
- вивчати освітній процес у ЗДО та виявляти проблеми, що заважають реалізації освітніх завдань;
- систематично ознайомлюватися з новинками методичної літератури, педагогічної преси з питань вдосконалення професійної майстерності, підвищення якості освітнього процесу в умовах впровадження у практику роботи концепції НУШ;
- здійснювати аналіз форм організації життєдіяльності дітей, проведених вихователем, з метою особистого навчання та урахування наявних недоліків для попередження їх у власній освітній діяльності;
- виконувати індивідуально-творчі завдання.
- спостерігати й аналізувати освітній процес в групі;
- проводити психолого-педагогічне спостереження за дітьми.

Педагогічна практика спрямована на формування у студентів таких компетенцій:

Соціально-особистісної:

- розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей; здатність учитися;
- креативність, здатність до системного мислення;
- адаптивність і комунікабельність;
- наполегливість у досягненні мети;
- здатність турбуватися про якість виконуваної роботи.

Загальнонаукової:

- наявність базових уявлень про основи педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості;
- володіння базовими знаннями в галузі, необхідними для освоєння загальнопрофесійних дисциплін;
- застосування досягнень психолого-педагогічних наук у практичній діяльності;
- здатність до моделювання і проектування освітнього процесу;
- здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації із різних джерел;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

Інструментальної:

- здатність до письмової та усної комунікації рідною мовою;
- навички працювати з інформацією;
- навички здійснювати дослідницьку діяльність.

Загальнопрофесійної:

- розуміння значення комплексного підходу у наданні освітніх послуг;
- здатність реалізувати роботу відповідно до вимог охорони праці;
- здатність до ділової комунікації у професійній сфері;
- застосування досягнень психолого-педагогічних наук у практичній діяльності;
- здатність до моделювання і проектування освітнього процесу;
- здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації із різних джерел;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальної професійної:

- володіння знаннями про особливості розвитку дітей на різних етапах дошкільного дитинства;
- здатність до засвоєння теоретичних знань та практичного досвіду організації роботи з формування предметних знань і ключових компетентностей у дошкільників;
- здатність до системного, творчого, аналітичного, мислення щодо нововведень в освіті та усвідомлення своєї ролі у процесі їх впровадження у практику ЗДО;
- здатність забезпечувати наступність дошкільної та початкової ланок освіти, працюючи в умовах особистісно-орієнтованої взаємодії з вихованцями та їх батьками;
- здатність до організації різних видів діяльності і форм роботи з дошкільниками, фронтальної, групової й індивідуальної роботи з ними;
- використання професійно-профільних знань і навичок під час планування й організації освітнього процесу у групах дошкільного віку;
- володіння базовими методами аналізу і відбору інструментів ІКТ, електронних освітніх ресурсів відповідно до професійних педагогічних завдань;
- здатність до здійснення психолого-педагогічного дослідження за дитячим колективом та окремими його членами, складання психолого-педагогічної характеристики на кожного, оформлення відповідної документації;
- здатність до саморозвитку й самовдосконалення.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІНИЦТВО ПЕДАГОГІЧНОЮ ПРАКТИКОЮ

Академічна характеристика педагогічної практики

<i>Параметри</i>	<i>Денна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	012 Дошкільна освіта за освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта	012 Дошкільна освіта за освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта
Характер	Нормативна. Дисципліна професійної підготовки	Нормативна. Дисципліна професійної підготовки
Освітньо-кваліфікаційний рівень	Бакалавр	Бакалавр
Рік навчання	4-й	4-й
Семестр	8-ий	8-ий
Тривалість практики	5 тижнів	5 тижнів
Терміни	08.02 – 12.03. 2021р.	01.02- 05.03. 2021р.
Кількість кредитів ECTS	7,5	7,5
Кількість годин	225	225
Вид підсумкового контролю	Диференційований залік	Диференційований залік
Відповідальні кафедри	Кафедра теорії та методик дошкільної освіти; Кафедра психології освіти Кафедра педагогіки та управління освітнім закладом	Кафедра теорії та методик дошкільної освіти Кафедра психології освіти Кафедра педагогіки та управління освітнім закладом
База практики	ЗДО міста Кам'янця Подільського	Заклади дошкільної освіти та освітні комплекси типів «заклад дошкільної освіти – загальноосвітній навчальний заклад», «загальноосвітній навчальний заклад – заклад дошкільної освіти» міста Кам'янця Подільського та України

Особливості організації педагогічної практики

Практика розпочинається з настановної конференції, на якій керівник практики по факультету та методисти фахових кафедр ознайомлюють студентів із метою, завданнями і змістом програми практики, навчально-методичним забезпеченням (матеріалами кабінету педагогічної практики, літературою з проблеми практики, наявною у факультетській бібліотеці). Студентів знайомлять з терміном проведення практики, демонструються зразки звітної документації, даються короткі методичні рекомендації щодо складання індивідуального плану практики, ведення звітної документації тощо.

Студентам повідомляється зміст Розпорядження про розподіл їх у ЗДО міста (денна форма навчання), призначаються старости підгруп у кожному закладі. У кожному віковій групі ЗДО для проходження практики розподіляється не більше двох студентів. Старости підгруп практикантів ведуть облік відвідування студентами ЗДО, складають і своєчасно подають керівникові практики графік залікових видів роботи, виконують доручення керівників практики, відповідають за оформлення фотозвіту тощо.

Керівництво педагогічною практикою в ЗДО здійснюють керівники-методисти – викладачі кафедр теорії та методик дошкільної освіти; психології освіти (д.ф. н.). і викладачі кафедр теорії та методик дошкільної освіти та психології освіти (з.ф. н.). Методисти-викладачі закріплюються за кожною групою студентів-практикантів і надають допомогу в проектуванні й організації всіх форм організації життєдіяльності дітей, контролюють фіксування студентом спостережень у щоденнику практики, відвідують залікові форми роботи, аналізують їх, перевіряють звітні матеріали.

Щодня студенти повинні знаходитися в ЗДО по 6 годин. Згідно з розкладом режимних процесів, у першій половині дня студент виконує завдання практики з 8-00 до 14-00, у другій половині дня – з 12-00 до 18-00. По закінченню терміну проходження педагогічної практики проводиться заключна звітна конференція. На конференції перед студентами виступає керівник практики факультету та групові керівники-методисти з фахових методик, педагогіки та психології.

Керівництво педагогічною практикою з боку ЗДО здійснюють старший вихователь-методист (якщо така посада не передбачена у закладі, роль керівника виконує завідувач) і вихователь-наставник. Вони залучають студентів до різних форм роботи з дітьми і педагогами, допомагають складати конспекти пробних і залікових форм роботи, перевіряють готовність студента до їх проведення, затверджують підписом допуск до їх проведення; відвідують різні режимні моменти та форми роботи з дітьми за участю студента, аналізують їх, дають методичні поради щодо вдосконалення педагогічної діяльності студента-практиканта. По завершенні практики, завідувач, методист чи вихователь-наставник ЗДО, пише відгук-характеристику про роботу студента під час практики.

Обов'язки і права студента-практиканта

Студент-практикант *зобов'язаний*:

- взяти участь у настановній конференції, присвяченій організації практики (пройти в Університеті інструктаж з охорони праці; отримати направилення, методичні матеріали (методичні вказівки, програму, щоденник, індивідуальне завдання);
- вивчити зміст програми даного виду практики та методичних рекомендацій до її проведення й постійно користуватися ними під час практики;
- своєчасно прибути на базу практики;
- мати санітарну книжку із записом про допуск до роботи з дітьми;
- дотримуватись графіку роботи ЗДО та правил внутрішнього розпорядку;
- вивчити та суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії та внутрішнього розпорядку;
- на кінець першого тижня проходження практики подати керівникові практики від ЗВО на затвердження індивідуальний план;
- завчасно складати конспекти пробних форм організації життєдіяльності дітей, узгоджувати їх з вихователем чи методистом ЗДО; без наявності плану-конспекту будь-якого виду освітнього процесу студент не допускається до його виконання; відсутність завчасно спланованої форми роботи з дітьми є грубим порушенням організації освітнього процесу та вимог програми практики;
- конспекти залікових форм організації життєдіяльності дітей, режимних процесів, виховних заходів узгоджувати з вихователем групи, а потім (із підписом вихователя) подавати їх на перевірку методистові від закладу вищої освіти (ЗВО) (не пізніше як за два дні до проведення відкритого залікового заняття);
- завчасно попереджувати методиста про залікову форму роботи (дата, час, тема, предмет, тип);

- регулярно вести щоденник практики; на день перевірки його керівниками ЗДО чи методистом університету в ньому повинні бути записи за всі попередні дні практики;
- відповідати за виконану роботу та її результати;
- брати активну участь у всіх заходах, які проводяться в ЗДО та групі під час проведення практики (семінари, ранки, спортивні свята, розваги); виготовляти наочні посібники, дидактичні ігри;
- у випадку хвороби чи поважної причини попередити про неможливість проходження практики деканат та адміністрацію ЗДО; довідка про хворобу подається в деканат;
- бути на практиці кожного дня впродовж 6 годин у I чи II половину дня відповідно до графіка роботи вихователя-наставника;
- своєчасно виконувати всі завдання, передбачені програмою практики;
- здійснювати самоаналіз рівня власних практичних умінь;
- своєчасно підготувати документацію та здати її на перевірку не пізніше 3-х днів по завершенні практики;
- подати звіт та захистити його у терміни, визначені кафедрою (на звітній конференції).

Студент-практикант має **право**:

- звертатися за допомогою до методиста (керівника практики з фаху) вихователя-методиста ЗДО, вихователя групи, в якій відбувається практика, з усіх питань її проходження;
- вносити пропозиції та побажання щодо вдосконалення організації проведення педпрактики;
- брати участь у конференціях та нарадах під час практики;
- користуватися фондами бібліотеки та методичного кабінету даного ЗДО.

Обов'язки і права керівників педагогічної практики

Керівник (методист) педагогічної практики від фахової кафедри має **право**:

- постійно відвідувати заклади дошкільної освіти з метою контролю за виконанням студентами-практикантами завдань педагогічної практики;
- перевіряти оформлення поточної документації (щоденника педагогічної практики, планування освітнього процесу ЗДО);
- ознайомитися з методичними посібниками ЗДО, нормативно-правовими документами;
- вести облік відвідування студентами-практикантами ЗДО, за яким вони закріплені;
- вказувати на недоліки, давати рекомендації та побажання щодо освітньої діяльності практиканта в ЗДО;
- аналізувати й оцінювати залікові форми роботи, проведені студентами-практикантами;
- брати участь у роботі комісії при підведенні підсумків педпрактики та вносити пропозиції щодо оцінювання результатів роботи студентів-практикантів;
- пропонувати кандидатуру студента для участі у підсумковій конференції;

Керівник (методист) педагогічної практики від фахової кафедри **зобов'язаний**:

- створити належні умови для проходження студентами педагогічної практики й оформлення всіх необхідних документів;
- забезпечити студентів програмами та методичними рекомендаціями для проходження практики;
- надавати консультації та допомагати студентам-практикантам у розв'язанні всіх проблем, які виникають під час проходження педагогічної практики;
- відвідувати та оцінювати залікові заняття, режимні процеси й виховні заходи;
- контролювати ставлення практикантів до завдань практики та їх виконання;
- перевіряти всі види робіт, передбачені програмою педагогічної практики.
- Оцінити виконання студентами завдань практики. Виставити підсумкову оцінку на титульній сторінці папки із звітною документацією, у щоденнику (за зразком університету, який зберігається у закладі 5 років).

Керівник практики від бази практики здійснює загальне керівництво практикою, несе особисту відповідальність за проведення практики, а саме:

- проводить звітні і настановні конференції;
- ознайомлює з програмою практики та вимогами до виконання її завдань;
- розподіляє здобувачів за робочими місцями відповідно до графіку проходження практики, забезпечує ефективність її проходження;
- забезпечує проведення інструктажу з охорони праці, протипожежної безпеки на підприємстві та на робочому місці під час виконання конкретних видів робіт;
- ознайомлює здобувачів з організацією роботи на конкретному робочому місці;
- забезпечує виконання графіків проходження практики в структурних підрозділах підприємства, організації, установи;
- забезпечує і контролює дотримання здобувачами-практикантами правил внутрішнього розпорядку бази практики;
- створює необхідні умови для оволодіння здобувачами-практикантами новою технікою, сучасними технологіями та методами організації праці, сприяє підбору матеріалу для виконання курсових та дипломних робіт;
- оцінює якість проходження практики здобувачами, складає на них, характеристики з відображенням у них виконання програми практики, якості професійних знань та умінь.

Умови проходження практики

Завдання, визначені у програмі практики і конкретизовані в змістових модулях, рівномірно розподіляються упродовж періоду проходження практики з поступовим ускладненням. Вони відображаються в індивідуальних планах проходження практики, які заздалегідь обговорюються і погоджуються з завідувачем ЗДО, вихователем, керівником практики від кафедри.

3. ЗМІСТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В ГРУПАХ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Педагогічна практика складається з трьох змістових модулів.

Змістовий модуль 1

Освітньо-виховна робота студента-практиканта

1. Оволодіння уміннями складати перспективний і календарний план роботи вихователя.
2. Самостійне проектування й проведення усіх видів занять та інших форм організації життєдіяльності дітей (ранкова гімнастика і гімнастика пробудження, прогулянки, свята, розваги), передбачених програмою у віковій групі, де проходить практика, здійснення їх аналізу та самоаналізу.
3. Планування й проведення показових форм роботи з дітьми.
4. Реалізація виховного потенціалу кожної самостійно проведеної форми роботи.
5. Індивідуальна робота з дітьми.
6. Відвідування всіх заходів, які проводяться в ЗДО під час практики.
7. Оволодіння формами роботи з батьками та співпраці з початковою школою. Участь у батьківських зборах, виступ на них з повідомленням.

Змістовий модуль 2

Організаційно-методична робота студента-практиканта

1. Участь у настановній та підсумковій конференціях.
2. Опрацювання інструкції з безпеки життєдіяльності працівників дошкільного закладу під час освітньо-виховного процесу (додаток 3).
3. Опрацювання декларативних державних документів, внутрішніх наказів та розпоряджень, які регламентують діяльність ЗДО.
4. Здійснення аналізу відвіданих занять з урахуванням специфічних методичних особливостей проведення кожного з них, складання протоколів їх обговорення.

5. Оволодіння традиційними та інноваційними технологіями проведення різноманітних форм організації життєдіяльності дітей із всіх освітніх ліній Базового компонента дошкільної освіти України.
6. Самостійний добір дидактичного матеріалу до занять. Виготовлення наочних і дидактичних посібників, добір мультимедійних засобів та комп'ютерної техніки.
7. Складання індивідуального плану, графіка залікових видів роботи, дотримання вимог до ведення щоденника.
8. Участь у формах методичної роботи.
9. Вивчення досвіду роботи вихователя групи та інших вихователів ЗДО з питань підготовки старшого дошкільника до навчання в школі.
10. Оформлення звітної документації.

Змістовий модуль 3

Науково-дослідна робота студента-практиканта

1. Виконання завдань з психології (спостереження за окремою дитиною та дитячим колективом загалом, проведення соціометричного дослідження), опис результатів, формулювання висновків;
2. Індивідуальне виконання науково-дослідних і творчих завдань.

4. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Реалізація завдань і змісту педагогічної практики здійснюється у три етапи.

Етап 1

Адаптація до умов бази практики (І тиждень)

Ознайомлення із закладом, її керівниками, основною документацією (статутом, річним планом роботи, режимом дня, веб-сайтом ЗДО тощо); вивчити державні документи, які регламентують діяльність закладу.

Знайомство з педагогічним колективом закладу, вихователями групи, в якій буде проходити практика, дітьми.

Вибір дитини для проведення психолого-педагогічних спостережень.

Вивчення перспективного і календарного планів вихователя на час практики, складання графіка залікових форм роботи (по одному заняттю з основних методик – розвиток мовлення, логіко-математичний розвиток, ознайомлення з довкіллям (природою), образотворча діяльність, фізична культура (5); виховний захід), передбачених програмою). Одне із вищезгаданих занять має бути проведене з використанням елементів інноваційних методик чи технологій, які мають місце у дошкільній освіті. Дати проведення залікових занять повинні відповідати чинному в закладі перспективному планові, копія якого додається до звітної документації.

Складання індивідуального плану проходження практики, який має поетапно відображати весь зміст програми практики. План має бути складеним на кінець першого тижня перебування в ЗДО, узгодженим з вихователем групи і є допуском студента до подальшого проходження практики.

Відвідування усіх занять вихователя, а також вузьких спеціалістів у групі, яка є базою практики.

Самостійне проведення окремих режимних процесів, пробних занять тощо.

Участь в організації та проведенні усіх заходів, які проводяться в ЗДО, групі.

Фіксація (короткий опис) проведеної роботи в щоденнику з педагогічної практики, самоаналіз та самооцінка власної професійної діяльності.

Етап 2

Самостійна педагогічна діяльність студента-практиканта (2-8,5 тижні)

Щоденна присутність у прикріпленій групі упродовж першої або другої половини дня, про що мають свідчити записи в щоденнику. Кількість днів практики, проведених у першу чи другу зміну, слід розподілити рівномірно.

Самостійне проведення пробних та залікових занять згідно з попередньо складеним графіком (плани-конспекти пробних занять записуються в окремому зошиті, залікових – на стандартних листках). План-конспект кожного залікового заняття складається заздалегідь, підписується вихователем і подається методистові від ЗВО на підпис не раніше як за два дні до його проведення. Дата проведення заняття має відповідати календарному планові. В один день не повинно бути більше двох залікових занять.

На заліковому занятті крім вихователя чи спеціаліста (заняття образотворчого мистецтва, музики, фізичної культури) повинні обов'язково бути інші студенти-практиканти, а також можуть бути присутні представники адміністрації ЗДО та вихователі інших груп. Після закінчення залікового заняття відбувається його колективне обговорення й оцінювання, оформляється протокол. Оцінка виставляється на титульній сторінці плану-конспекту.

Самостійне проведення всіх режимних процесів. Один день у першій половині дня та один – у другій практикант проводить залікові режимні процеси, плани-конспекти яких подаються в щоденнику. Залікові заняття у цей день, проводити не варто. Також не слід проводити всі контрольні залікові процеси в один день. На кінець практики студент здає розклад режимних процесів у групі з оцінкою за кожен з них та план-конспект одного з них (прогулянка у I чи II половині дня, спостереження, різні види гімнастики, індивідуальна робота, робота в осередку творчості тощо).

Проведення виховної роботи в групі згідно з планом вихователя. Підготовка плану-конспекту (сценарію) і самостійне проведення залікового виховного заходу.

Ведення щоденної документації в групі під керівництвом вихователя.

Добір чи виготовлення наочних посібників, мультимедійних засобів, використання їх у роботі (вони мають додаватися до звіту в тому чи іншому конспекті проведеного заняття).

Забезпечення охорони здоров'я і здійснення фізичного розвитку дітей.

Участь у батьківських зборах, підготовка доповіді чи повідомлення з актуальних проблем дошкільної освіти.

Здійснення психолого-педагогічного спостереження за дитиною та групою (відповідно до завдань, визначених викладачем психології).

Виконання індивідуального науково-дослідного завдання.

Етап 3

Підсумковий (2 останні дні практики в ЗДО)

1. Підведення підсумків практики (самоаналіз виконаної роботи).
2. Оформлення звітної документації.
3. Захист практики, участь у звітній конференції педагогічної практики (можливий у наступні 2-3 дні по закінченні практики).

5. ІНДИВІДУАЛЬНІ НАУКОВО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ З ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ЇХ ОЦІНЮВАННЯ

Мета виконання студентами ІНДЗ – формування умінь та навичок самостійного розв'язання методичних та організаційних завдань, що сприятиме розвитку педагогічно-творчого мислення, розкриттю творчого потенціалу майбутніх вихователів, активізації пошукової діяльності, підвищенню ініціативи і рівня професійної самостійності студентів. На початку практики студент обирає одне із нище перелічених завдань і виконує його самостійно упродовж її тривалості. Творчі розробки здаються разом із звітною документацією. Їх презентація і захист відбувається під час звітної конференції.

Перелік ІНДЗ – орієнтовний. Їх зміст конкретизується й уточнюється під час проходження практики керівниками від навчального закладу і бази практики. Студенти можуть вносити свої пропозиції щодо обрання теми для дослідження та кооперуватися за необхідності під час її презентації (не більше 2-х чоловік).

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

1. Схарактеризувати систему діяльності закладу дошкільної освіти з погляду структурних підрозділів (модель, чи схема).
2. Підготувати відеоматеріал чи презентацію про базу практики.
3. Виготовити ляльки для одного із видів театру, описати методику роботи з ними.
4. Підготувати презентацію про види декорацій у театралізованій діяльності.
5. Змоделювати освітньо-розвивальне середовище за однією з інноваційних технологій, які використовуються у закладах дошкільної освіти України (як оснащуються групи у монтессорі-зкладах, вальдорфських дитячих садках тощо).
6. Описати одну з нетрадиційних методику чи технологію, за якою працює садок чи окрема вікова група.
7. Підготувати творчий проект на одну із тем: «Я – вихователь», «Я і садок», «Творча лабораторія вихователя закладу дошкільної освіти».
8. Розробити проект конкурсної програми на тему: «Кращий вихователь».
9. Підготувати пакет методичних матеріалів будь-якого спрямування для забезпечення освітнього процесу у групах середнього (старшого) дошкільного віку за вибором (діагностичні завдання, дидактичні посібники, картотека методичної літератури, огляд педагогічної преси; об'єкти і схеми методичного контролю).
10. Спроекувати модель закладу дошкільної освіти майбутнього.
11. Розробити модель ефективної взаємодії закладу дошкільної освіти зі школою.
12. Написати замітку-повідомлення для місцевої преси про роботу ЗДО-бази практики.
13. Змоделювати костюм чи підготувати ескізи для персонажів гри-драматизації на тему власне обраного сюжету літературного твору.
14. Дослідити проблему використання ІКТ-технологій у роботі з батьками, окреслити шляхи її вирішення (вдосконалення) у короткій доповіді.
15. Змоделювати екологічну стежину, ігровий чи спортивний майданчик для дітей будь-якого віку, що відвідують ЗДО.
16. Розробити програму конкурсу з батьками вихованців.
17. Спроекувати випуск одного із номерів журналу (газети, бюлетеня) для дітей, батьків і педагогів.
18. Дослідження проблеми курсового дослідження з фахових методик (опис досвіду, діагностичних завдань з наукової проблеми, методики, чи результатів експерименту).
19. Підготувати матеріали до участі у звітній науковій конференції студентів і магістрантів за підсумками науково-дослідної роботи у 2018 році (тези доповіді, стаття).
20. Зпроекувати сайт сучасного ЗДО (описати текстово чи створити таблицю (схему, модель). Продумати естетичний аспект (основний колір, стиль) та передбачити коло користувачів. Обґрунтувати доцільність придуманого.
21. Змоделювати (розписати, показати) один із напрямів роботи ЗДО (фізкультурно-оздоровчий, естетичний, екологічний, комунікативно-мовленнєвий тощо).
22. Запропонувати модель гурткової роботи в ЗДО. Висвітлити своє бачення організації одного з гуртків (обґрунтування потреби в організації, визначення мети роботи гуртка, підбір його керівника, опис чи фото приміщення, де б займалися діти, матеріально-технічне забезпечення, оголошення про набір дітей (творчий підхід, заохочення), співпраця з батьками і громадськістю, організація виставок, конкурсів тощо) зміст оголошення про набір, документація гуртка, графік занять, вік дітей, назва гуртка з обґрунтуванням, засоби заохочення дітей і батьків тощо.
23. Створити чи змоделювати сторінку в соцмережах, сайт, блог вихователя, або студента-майбутнього вихователя.

Критерії оцінювання ІНДЗ

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Відповідність мети змісту	1
2.	Оригінальність	2
3.	Естетичність	1
4.	Педагогічна цінність	2
6.	Презентація	4
	Разом	10

Шкала оцінювання ІНДЗ

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	8-10	Відмінно
Достатній	5-7	Добре
Середній	3-4	Задовільно
Низький	0-2	Незадовільно

6. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для оцінювання професійно-практичних досягнень студентів-практикантів застосовуються методи:

- усного контролю: індивідуальні і групові бесіди;
- письмового контролю: аналіз, протоколювання, звіт; характеристика керівника практики від бази практики;
- самоконтролю: самоаналіз;
- поточне оцінювання діяльності під час практики (відвідування залікових форм роботи; вивчення документації);
- підсумковий контроль (диференційований залік).

7. ПЕРЕЛІК ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ З ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ ТА ВИМОГИ ДО ЇЇ ОФОРМЛЕННЯ

Після завершення практики студент подає керівникові практики папку з документацією, яка розпочинається з титульної сторінки, на якій мають бути підписи керівників практики із зазначенням посади, наукового ступеня, вченого звання, прізвище та ініціали (*додаток 1*).

Документи у папці розміщуються в такому порядку:

- *узагальнений щоденник* практики (за формою вищого навчального закладу, формату А5), де є індивідуальний план роботи студента під час практики, короткі записи змісту проведеної роботи, характеристика на студента від бази практики, відгуки керівників практики з фахових методик, педагогіки і психології, які відвідували заняття та режимні процеси, надавали консультації, а також виставлені ними оцінки з відповідних напрямів роботи. (*додатки 1.2-1.7*);
- *щоденник* практики (з взірцями календарного та перспективного плану освітньо-виховної роботи та режимом роботи групи, комплексами різних видів гімнастики, змістом роботи у I і II половину дня та його аналізом, педагогічними спостереженнями й коротким самоаналізом виконаної роботи (великий загальний зошит, формату А4) (*додатки 1.8-1.9*);
- *звіт* про роботу під час педагогічної практики, який повинен містити відомості про виконання здобувачем освітнього ступеня «бакалавр» усіх змістових модулів. Обов'язковим є наявність висновків та пропозицій, складених практикантом на основі аналізу освітньо-виховного процесу в ЗДО – бази практики та власної практичної діяльності при виконанні функцій вихователя дітей дошкільного віку. Розділи й окремі

питання звіту мають бути чітко визначені, викладені в логічній послідовності та конкретизовані. На титульній сторінці звіту (у нижній частині аркуша) мають бути підписи керівників практики з фаху (від кафедри теорії та методик дошкільної освіти), психології (від кафедри психології освіти) та кафедри педагогіки й управління освітнім закладом, які засвідчують достовірність описаного. На останній сторінці звіту ставиться дата і підпис студента-практиканта (*додатки 1.10-1.11*).

- конспекти проведених студентом-практикантом занять (5 занять з різних змістових ліній освітньої програми, за якою працює група). Із них – 1 конспект заняття з використанням інноваційних технологій, з оцінкою на титульній сторінці, зразок якої подано в *додатку 1.12*.
- *протокол обговорення* одного із залікових занять, який додається до конспекту обговорюваного заняття. В обговоренні беруть участь завідувач чи старший вихователь-методист ЗДО, керівник практики від університету в залежності від напрямку діяльності та студенти-одногрупники, які також перебувають у цей час на практиці (*додаток 1.13*).
- *конспект залікової форми організації життєдіяльності* дітей з відповідною наочністю та дидактичним забезпеченням, яка проводиться у II половину дня (прогулянка, заняття в осередках, індивідуальна та групова робота) з оцінкою на титульній сторінці (за зразком *додатку 1.12*);
- *один сценарій або план-конспект залікової форми організації життєдіяльності* дітей з педагогіки (виховний захід - свято, розвага, гра-драматизація, фізкультурно-оздоровчий чи музично-спортивний захід, етична бесіда, усний журнал тощо) із чітко прописаною метою, обладнанням та матеріалами, коротко описаним змістом попередньої підготовчої роботи, якщо така мала місце та фотододатком й оцінкою на титульній сторінці (за зразком *додатку 1.12*);
- перелік відвіданих заходів, які проводилися в ЗДО під час практики з коротким описом, фотографіями на аркушах формату А4 (*додаток 1.14*);
- опис веб-сайту із своїми пропозиціями (якщо такі є), скрін-шот (знімок екрану або окремого об'єкта з нього), електронна адреса ЗДО – бази практики (*додаток 1.15*);
- розробка виконаного індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ) із поданого переліку (*додаток 1.16*);
- конспект форми роботи з батьками, або доповідь на батьківських зборах (*додаток 1.17*);
- матеріали до колективного фотозвіту;
- психолого-педагогічна характеристика дитини та групи з протоколами виконання діагностичних завдань дошкільниками та протоколами проведення соціометричного дослідження (*додаток 2*).
- інструкція з безпеки життєдіяльності працівників дошкільного закладу під час освітнього процесу (*додаток 3*).

Технічні вимоги до оформлення документації: матеріали педагогічної (асистентської) практики мають бути набрані на комп'ютері.

Обсяг звіту – 3-5 сторінок комп'ютерного набору.

Текст набирається на аркушах паперу стандартного формату А4 з використанням шрифтів текстового редактора Times New Roman, кеглем 14, через 1,5 інтервали з дотриманням таких розмірів полів: верхнього і нижнього – 20 мм, лівого – 25 мм, правого – 10 мм.

Звітну документацію здають провідному фахівцеві навчального відділу з організації практики на педагогічному факультеті у триденний термін після проведення звітної конференції на зберігання терміном 5 років, після чого ця документація архівується.

8. ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ПРАКТИЧНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ-ПРАКТИКАНТІВ

Критерії: повнота виконання передбаченого програмою практики обсягу завдань; якість виконання завдань; якість оформлення звітної документації; своєчасність виконання завдань; дисциплінованість студента, його ставлення до роботи; рівень захисту практики; рівень сформованості компетентностей для цілісного комплексу виконання функціональних обов'язків вихователя дітей дошкільного віку.

Підсумкову оцінку за практику студент одержує після виконання завдань усіх змістових модулів практики, які оцінюються у 100 балів.

Зміст критеріїв

Оцінку **«відмінно»** – студент одержує в тому випадку, коли самостійне проектування й проведення усіх видів форм організації життєдіяльності дітей здійснено на високому рівні (допускається не більше 25% оцінок «добре» за проведені форми організації життєдіяльності дітей та режимні процеси). Подані для перевірки конспекти залікових форм організації життєдіяльності дітей належно оформлені, доповнені наочними посібниками (картки, схеми, ілюстрації, роздатковий матеріал тощо), які використовувалися у процесі їх проведення; на «відмінно» оцінений і відповідає вимогам до структури й оформлення проведений студентом показовий захід, а також психолого-педагогічні характеристики дитини та групи. Щоденник студента-практиканта всебічно відображає його діяльність під час практики і відповідає сформульованим вимогам, містить глибокий самоаналіз освітньо-виховного процесу, здійснюваного педагогічним колективом ЗДО та власної діяльності; звіт не тільки перелічує види виконаної роботи, а й містить самооцінку та самоаналіз діяльності. Характеристика свідчить про високий рівень готовності студента до самостійного виконання функцій вихователя дітей дошкільного віку, його дисциплінованість і організованість, дотримання ним розпорядку роботи ЗДО, активність у громадському житті, старанність тощо. Вся звітна документація вчасно подана на перевірку, охайно і грамотно оформлена. Під час захисту практики студент упевнено презентує свої матеріали, аргументовано відповідає на запитання членів комісії. Документація оформлена охайно, без мовленнєвих помилок.

«Дуже добре» – ставиться за умови, коли самостійне виконання обов'язків вихователя групи дітей дошкільного віку проведене на високому рівні (не більше 30% оцінок «добре» за проведені форми організації життєдіяльності дітей та режимні процеси), їх конспекти належно оформлені й доповнюються наочними посібниками, наявний протокол обговорення залікової форми роботи, оцінці «добре» або «відмінно» відповідає показовий захід, а також психолого-педагогічні характеристики, систематично і повно заповнений щоденник, звіт відображає виконану роботу й містить самооцінку, характеристика з бази практики позитивна, вчасно подана на перевірку документація, однак у її оформленні трапляються незначні помилки.

«Добре» – ставиться за умови, коли самостійне виконання обов'язків вихователя групи дітей дошкільного віку проведене на достатньому рівні (не більше 25% оцінок «задовільно» за проведені форми організації життєдіяльності дітей та режимні процеси), їх конспекти належно оформлені й доповнюються наочними посібниками, оцінці «добре» або «відмінно» відповідає показовий захід, а також психолого-педагогічні характеристики; щоденник заповнювався систематично, однак у ньому трапляється поверховий самоаналіз виконаної роботи; звіт відображає виконану роботу й містить самооцінку, позитивна характеристика з бази практики, вчасно подана на перевірку документація, однак у її оформленні трапляються мовленнєві та змістові помилки.

Оцінкою **«задовільно»** – оцінюється практика студента, форми організації життєдіяльності дітей та режимні процеси якого оцінені переважною більшістю оцінок «задовільно» (не допускається наявність оцінки «незадовільно»); на «задовільно» чи «добре» оцінено показовий захід та психолого-педагогічні характеристики; записи у щоденнику велися систематично, однак самоаналіз у них поверховий, звіт не відображає всіх аспектів діяльності практиканта; адміністрація ЗДО позитивно відгукується про роботу студента. Документація подана на перевірку із запізненням.

Оцінкою **«достатньо»** – оцінюється практика, всі види роботи якої оцінені «задовільно»; наявна позитивна характеристика з ЗДО, однак за час практики зафіксовані

пропуски відвідування ЗДО без поважних причин; документація подана з запізненням, не відповідає поставленим вимогам, (насамперед щоденник), поверховий звіт студента; в мовленнєвому оформленні поданих ним матеріалів наявні помилки.

«Незадовільно» – Якщо за відведений для проходження практики час студент одержав одну оцінку «незадовільно» за проведення будь-якого виду залікової роботи, він має право повторно провести залікову форму організації життєдіяльності дітей у присутності завідувача чи методиста ЗДО, методиста від фахової кафедри. Підставою для оцінки **FX** є також невчасне подання документації, значні порушення в оформленні її матеріалів, низький рівень грамотності студента. Після доопрацювання матеріалів, одержання позитивної оцінки за кожен вид роботи керівник практики від фахової кафедри виставляє підсумкову оцінку.

«Незадовільно» з обов'язковим повторним проходженням всієї практики. Студент не відвідував ЗДО (зафіксовано більше половини пропущених днів), не виконав програми практики. Рішенням ради факультету студентові визначається повторне проходження практики.

Нескладена практика є академічною заборгованістю.

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS подано у таблиці.

Шкала оцінювання навчальної педагогічної практики

Шкала оцінювання навчальної роботи студентів за результатами практики			
Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	Національна залікова оцінка
90-100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)		
67-74	D (задовільно)	задовільно	
60-66	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю доопрацювання матеріалів та усного захисту результатів практики)	незадовільно	не зараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим повторним проходженням практики)		

9. АЛГОРИТМ ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Підведення підсумків практики відбувається відповідно до вимог, передбачених робочою програмою практики.

Після завершення практики упродовж 3-х днів студент опрацьовує зібраний матеріал і складає письмовий звіт, у якому подає аналіз всіх напрямів своєї роботи під час практики, характеризує повноту виконання завдань, труднощі, з якими стикався, вказує на досягнення та нереалізовані ідеї, визначає причини недоліків та упущень, намічає основні шляхи самовдосконалення. Разом з іншими документами (щоденник, індивідуальне завдання) подає звіт на рецензування керівнику практики від випускової кафедри. Після доопрацювання та остаточного погодження з керівником практики від випускової кафедри звіт у друкованому вигляді подається на захист, який відбувається на звітній конференції.

Звітна конференція є підсумком педагогічної практики і своєрідною формою складання заліку з практики, під час якої відбувається презентація результатів проходження практики. Проводиться звітна конференція в університеті не пізніше 10-ти днів після останнього дня практики. Місце, конкретна дата і час її проведення визначаються керівниками практики та узгоджуються із керівником практики по кафедрі, іноді завідувачем випускової кафедри. Ця інформація доводиться до відома здобувачів та керівників практик через старост академічних груп, оголошення на звітній конференції.

Звіт з практики захищається здобувачем перед комісією, до складу якої входять керівники практики від кафедр Університету і, за можливості, від бази практики, а також викладачі дисциплін фахової підготовки.

Оцінювання комісією результатів практики здобувачів здійснюється з урахуванням результатів діяльності студента на основі:

- визначення якості виконання кожного завдання;
- аналізу професійних рис практиканта (дисциплінованість, уміння організувати власний робочий час, ініціативність, творче ставлення до справи), його готовності надати допомогу працівникам ЗДО;
- оцінних суджень, висловлених методистами, адміністрацією, працівниками бази практики;
- аналізу змісту та якості звітної документації студента;
- самооцінки студентом ступеня своєї підготовленості до самостійної практичної діяльності та якості виконаної роботи.

Залік із практики студент отримує на основі сумарних оцінок, а саме:

- оцінки, наданої в характеристиці від бази практики;
- оцінки за оформлення звітної документації;
- оцінки за презентацію результатів проходження практики (захист звіту);
- оцінки за відповіді на запитання членів комісії із захисту практики.

Загальна підсумкова оцінка за практику визначається на основі середнього балу за вітчизняною шкалою і виставляється у щоденнику, відомості обліку успішності та індивідуальному навчальному плані студента (ІНМС – заліковій книжці) за двома шкалами оцінювання: національною і шкалою ECTS.

У здобувачів заочної форми навчання комісія може приймати залік з практики в період сесії, яка проходить після практики. Конкретна дата складання заліку з практики визначається керівником практики від випускової кафедри та провідним фахівцем заочного відділу факультету.

10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ПРАКТИКИ

ЗМ	Завдання змістового модуля	Вага завдання у балах	Кількість отриманих балів
ЗМ І. Освітньо-виховна робота	Наявність календарного і перспективного планів роботи вихователя групи на період практики.	2 (1+1)	
	Самостійне проектування та проведення усіх видів занять, передбачених програмою у віковій групі. Конспекти залікових занять з усіх методик (мовленнєвий, логіко-математичний, фізичний розвиток, ознайомлення з природою, образотворча діяльність), які передбачені в групі проходження практики з відповідною наочністю та дидактичним забезпеченням 6 залікових занять, одне з яких з використанням інноваційних технологій дошкільної освіти)	32 (6+6+6+6+8)	
	Розгорнутий конспект залікової форми організації життєдіяльності дітей з відповідною наочністю та дидактичним забезпеченням, яка проводиться у II половину дня (прогулянка, спостереження чи заняття в осередках, індивідуальна форма роботи з дітьми).	5	

	Завдання з педагогіки. Розгорнутий сценарій або план-конспект залікової форми організації життєдіяльності дітей (свято, розвага, гра-драматизація, фізкультурно-оздоровчий захід тощо (за вибором) (<i>конспект з фотододатком</i>).	5	
	Конспект роботи з батьками	5	
	Перелік відвіданих заходів, які проводилися в ЗДО під час практики з коротким описом, фотографіями.	5	
	Разом	54	
ЗМ II Організаційно-методична робота	Участь у настановній та підсумковій конференціях	2 (1+1)	
	Щоденник практики із списком дітей групи, режимом роботи групи, комплексами різних видів гімнастик, які проводилися у звітний період, змістом роботи у I і II половину дня (щоденне планування), результатами педагогічних спостережень.	6	
	Узагальнений щоденник практики (за формою вищого навчального закладу). Індивідуальний план роботи студента під час практики. Графік залікових видів роботи. Короткі записи про основні види роботи під час практики.	6	
	Ознайомлення з сайтом ЗДО (<i>опис сайту, скрін-шот, електронна адреса</i>)	2	
	Аналіз відкритого залікового заняття, протокол обговорення	2	
	Участь у методичних заходах ДО. Перелік, короткий опис, аналіз.	2	
	Звіт. Захист практики (вільне оперування даними документації, здатність до педагогічної рефлексії, <i>презентація, Звіт</i>)	6 (2+3)	
	Разом	26	
ЗМ III. Науково-дослідна робота	Виконання завдань із психології (результати спостереження за окремою дитиною та опис результатів соціометричного дослідження).	10	
	Виконання індивідуального науково-дослідного (творчого) завдань.	10	
	Разом	20	
	Усього	100	

Керівник практики з фаху _____/_____

Керівник практики із педагогіки _____./_____

Керівник практики із психології _____/_____

У процесі виконання завдань практики студент може скористатися психолого-педагогічною й методичною літературою та інформаційними ресурсами.

11. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна

1. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція) / наук. кер. А. М. Богуш ; кол. авт.: А. М. Богуш, Г. В. Беленька, О. Л. Богініч та ін. // Вихователь-методист дошкільного закладу. 2012. Спецвипуск. С. 1–30.
2. Білан О. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» за заг ред. С. Низковської. Тернопіль. Мандрівець. 2017. 256 с.
3. Богініч О. Л. Фізичне виховання дітей дошкільного віку засобами гри: навч. посіб. М-во освіти і науки України, НПУ імені М. П. Драгоманова. 2-ге вид. Київ : НПУ, 2007. 140 с.
4. Богуш А. М. Мовленнєвий компонент дошкільної освіти . Харків : Ранок, 2013. 192 с.
5. Богуш А. М. Готуємо руку дитини до письма. 3-тє вид., зі змін. і доповн. Тернопіль: Мандрівець, 2009. 108 с.
6. Богуш А. М. Гавриш Н. В. Дошкільна лінгводидактика: теорія і методика навчання дітей рідної мови : підручник / за ред. А. М. Богуш. Київ : Вища школа, 2007. 542 с.
7. Богуш А., Н. Гавриш. Методика ознайомлення дітей з довкіллям у дошкільному навчальному закладі: [Підручник для ВНЗ] Київ : Слово, 2008. 408 с.
8. Богуш А. М., Гавриш Н. В. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних навчальних закладах: [Підручник для студентів вищих навчальних закладів факультетів дошкільної освіти] Київ : Слово, 2006. 304 с.
9. Богуш А. М., Лисенко Н. В. Українське народознавство в дошкільному навчальному закладі: навч. посібник. 2-е вид. перероблене і доповнене. Київ : Вища школа. 2002. 407 с.
10. Бурова А. П. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку. Тернопіль : Мандрівець, 2010. 256 с.
11. Ватаманюк Г.П. Робота з дитячою книгою в закладі дошкільної освіти: теорія і практика : навчально-методичний посібник. Київ. КНТ.2018. 480 с.
12. Ватаманюк Г. П. Формування комунікативних умінь старших дошкільників у процесі музично-ігрової діяльності : практичний аспект : навчальний посібник Кам'янець-Подільський : Друк-Сервіс, 2014. 174 с.
13. Вільчковський Е. С., Денисенко Н. Ф. Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах: навч.-метод. посіб. Тернопіль: Мандрівець, 2008. 128 с.
14. Вільчковський Е. С., О. І. Курок. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. 3-ге вид., переробл. і допов. Суми : Університетська книга, 2011. 428 с.
15. Горобаха Н. М., Поніманська Т. І. Педагогічна практика за вимогами кредитно-модульної системи: [Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів на пряму підготовки «Дошкільна освіта»] Київ : Слово, 2009. 280 с.
16. Дитина : освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту В. О. Огнев'юк ; авт. кол.: Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, Н. І. Богданець-Білокаленко [та ін.] ; наук. ред: Г. В. Беленька, М. А. Машовець ; Мін. осв. і науки України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. 304 с.
17. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. / І. Дичківська. Київ : Академвидав, 2004. С. 199–203.
18. Індивідуальний підхід до дитини і ДНЗ / упор. Л. А. Шик. Харків : Основа, 2010. 176 с.
19. Зайцева Л. І. Формування математичної компетентності старших дошкільників: метод. посіб. Харків : Веста: Ранок, 2008. 160 с.
20. Лисенко Н. В. Етнопедагогіка : навч.-метод. посіб. Київ : Слово, 2011. 720 с.
21. Лисенко Н. В., Кирста Н. Р. Педагогіка українського дошкілля : у 3-х частинах.: навч. посіб. Київ : Слово, 2010. Ч. 2. 360 с.
22. Лохвицька Л. В. , Андрющенко Т. К. Дошкільникам про основи здоров'я: навч.-метод. посіб. 2-ге вид., оновл. Тернопіль: Мандрівець, 2008. 192 с. 21.
23. Настільна книга вихователя-методиста ДНЗ / Уклад. О. А. Рудік. Хаврків : Основа, 2010. 33 с.
24. Освітня програма «Впевнений старт» для дітей старшого дошкільного віку / [Н. В. Гавриш, Т. В. Панасюк, Т. О. Піроженко, О. С. Рогозянський, О. Ю. Хартман,

- А. С. Шевчук]; За заг. наук. ред. Т. О. Піроженко. Київ : Українська академія дитинства, 2017. 80 с
25. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку / Авт.-упор. А. П. Бурова. Тернопіль : Мандрівець, 2010. 256 с.
 26. Організація режимних процесів у ДНЗ / упор. Кірсанова І. Ф. Харків : Основа, 2010. 175 с.
 27. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : підручник для ВНЗ 3-є вид. виправлене. Київ : Академвидав, 2015. 448 с.
 28. Сучасний дошкільний заклад: середовище для розвитку: навчально-методичний посібник / Авт.-упоряд. : М. І. Каратаєва, О. А. Денисова, Л. А. Грицюк. Кам-Под: ФОП Сисин О. В., 2012. 352с.
 29. Сухорукова Г. В., Дронова О. О., Голота Н. М., Янцур Л. А. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. Підручник. За заг.ред. Г. В. Сухорукової. Київ : Слово, 2010. 376 с.

Допоміжна література

1. Гавриш Н. Художня література в освітньому процесі: сучасні технології // Дошкільне виховання. 2011. № 2. С. 4–9.
2. Гаращенко Л. Заняття з фізичної культури ігрового типу для дітей дошкільного віку. Київ : НФВ «Славутич-Дельфін», 2008. 124 с.
3. Галяпа М. Учимось уникати конфліктних ситуацій у роботі з батьками /
4. Марія Галяпа // Вихователь-методист дошкільного закладу. 2012 №6. С. 40-43.
5. Денисенко Н. Ф., Лиходід Л. В. Лупінович С. В, Михайличенко А. Ф. Витоки здоров'я дитини : навч.-метод. посіб. Тернопіль : Мандрівець, 2010. 160 с.
6. Долинна О. П. , Низковська О. В. Про організовану і самостійну діяльність дітей у дошкільному навчальному закладі // Дошкільне виховання. 2010. № 10. С. 7–15.
7. Долинна О. П. Організована навчально-пізнавальна діяльність дітей у дошкільному закладі // Вихователь-методист дошкільного закладу. 2010. № 7. С. 14–26.
8. Дятленко Н., Гончаренко А., Шевчук А. Інноваційна практика в роботі вихователя ДНЗ : метод. посіб. Київ : Шкільний світ, 2010. 128 с.
9. Котляр В. Ф. Основи образотворчого мистецтва і методика художнього виховання дітей : навчальний посібник. Київ : Кондор, 2006. 200 с.
10. Лактіонова С. М., Пузанко В. І. Наступність на етапах «Дитячий садок – початкова школа» : методичні рекомендації // Дошкільний навчальний заклад. 2015. № 4 С. 2–16.
11. Левченко Т. Г. Валеологія щодня: основи здоров'я для дітей 5-6 років. Харків : Основа, 2014. 221 с.
12. Мартиненко Г. В. Театралізована діяльність в дитячому садку. Харків. : Основа, 2018. 127 с.
13. Музей у дошкільному навчальному закладі: з досвіду роботи школи-дитячого садка імені Софії Русової / [упоряд. Т. Вороніна]. Київ : Шкільний світ, 2011. 125 с.
14. Нечипорук Н., Петько О., Корж Т. Особливості організації навчально-виховного процесу в різновікових групах ДНЗ. Тернопіль : Мандрівець, 2014. 184 с.
15. Організація роботи груп короткотривалого перебування у ДНЗ / уклад.: Л. А. Швайка, Л. М. Чала. Харків : Основа, 2012. 207 с.
16. Садовнича В. В. Велика книга маленького українця: захопливі розповіді з історії, природознавства та народознавства України / Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2013. 352 с.
17. Товкач І. Є. Хочу бути мамою, хочу бути татом. Навч.-метод. посібник. Київ: Слово, 2012. 368 с.
18. Шевчук А. С. Дні мистецтва в дитсадку // Дошкільне виховання. 2008. № 2. С. 20–21.
19. Шевчук А. Дятленко Н, Гончаренко А. Новації в мистецькому вихованні дошкільників // Інноваційна практика в роботі вихователя ДНЗ: метод. посіб. Київ : Шкільний світ, 2010. 128 с.

20. Шевчук А. С. Розвиток дошкільнят в музично-руховій діяльності: навч.метод. посіб. Київ : Шкільний світ, 2006. 128 с. 29.
21. Шевцова О. А. Усі заняття в групі старшого дошкільного віку I півріччя 6-й рік життя. Харків : Основа. 352 с.
22. Щербаківа К. Й. Методика формування елементів математики у дітей дошкільного віку. Київ : Видавництво Європейського університету, 2011. 392 с.
23. Яковенко Л. В. Абетка безпеки дошкільників : методичні матеріали та розробки занять. 2-ге вид. Харків : Ранок, 2011. 208 с.

Інформаційні ресурси

1. Гавриш Н. Технологія «Художнє слово і дитяче мовлення»: URL : <https://refdb.ru/look/1095777.html>.
2. Гавриш Н. Сучасне заняття в ДНЗ. URL : <http://www.twirpx.com/file/1215880/>.
3. Діагностика дошкільнят: методики, тести (прикладі) / Сайт «Все про все». URL : <http://hair2014.ru/diagnostyka-doshkilnyat-metodyky-testy-prykklady/> Документація педагогічних працівників дошкільного закладу. URL : <https://studfiles.net/preview/5537878/page:3/>.
4. Інструктивно-методичні рекомендації «Про організовану і самостійну діяльність дітей у дошкільному навчальному закладі» Лист Інституту інноваційних технологій і змісту освіти №1.4/18-3082 від 26.07.10 року». URL : <https://ru.osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/9091/>.
5. Конспекти занять з театралізованої діяльності в ДНЗ. URL : <http://vihovateli.com.ua/conspect/745-konspekt-zanyatiya-po-teatralizovanoj-deyatelnosti-v-starshej-gruppe.html>.
6. Лист МОН України №1/9-386 від 13.06.2018 «Щодо особливостей організації діяльності закладів дошкільної освіти в 2019/2020 н.р. URL : <https://base.kristti.com.ua/?p=6959>.
7. Лист МОН від 02.09.2016 № 1/9-456 «Щодо організації фізкультурно-оздоровчої роботи у дошкільних навчальних закладах». URL : <https://imzo.gov.ua/2016/09/08/list-mon-vid-02-09-2016-1-9-456-shhodo-organizatsiyi-fizkulturno-ozdorovchoyi-roboti-u-doshkilnih-navchalnih-zakladah/>.
8. Лист МОН від 02.09.2016 № 1/9-454 «Щодо організації роботи з музичного виховання дітей у дошкільних навчальних закладах». URL : <https://imzo.gov.ua/2016/09/08/list-mon-vid-02-09-2016-1-9-456-shhodo-organizatsiyi-fizkulturno-ozdorovchoyi-roboti-u-doshkilnih-navchalnih-zakladah/>.
9. Мельник І. Музично-театралізована діяльність як засіб творчого розвитку дітей старшого дошкільного віку. URL : <http://www.ird.npu.edu.ua/files/melnuk.pd>.
10. Музичний керівник в дитячому садку. URL : <http://www.zirochka.info/holovna/muzychni-kerivnyky/honchar/muzychnyj-kerivnyk-v-dytyachomu-sadochku/>.
11. Організація театралізованої діяльності в ДНЗ. URL : http://sadok18.at.ua/load/poradi_dlja_pedagogiv/organizacija_teatralizovanoji_dijalnosti_doshkilnikov_u_dnz_18/2-1-0-70.
12. Планування освітнього процесу у сучасному дошкільному закладі. URL : <https://www.soippo.edu.ua/images/ДНЗ/Планування>.
13. Розгорнуте перспективне планування. Осінь. Середній дошкільний вік URL : <http://dnz265.edu.kh.ua/Files/downloads>
14. Розвиток творчої активності дошкільників у театралізованій діяльності. URL : <http://vihovateli.com.ua/cons/3949-razvitie-tvorcheskoj-aktivnosti-doshkolnikov-v-teatralizovanoj-deyatelnosti.html>.
15. Северин О. Як працювати над науково-методичною проблемою. URL : <http://osvita.ua/school/manage/general/32812/>.
16. Смольникова Г. Здоров'язбереження як вирішальний аспект в освітньому процесі ДНЗ URL : <http://www.ippo.org.ua/files/новини/ОСТАННІ.2010>.

17. Складові розвивального простору у груповому осередку ДНЗ. URL : https://kprmk.gov.ua/public/img/.../oseredki_u_dnz.docx 2012_11_60.pdf .
18. Тарасова О. С., Рибалка Н. О., Челомбисько Н. П. Організація гурткової роботи в ДНЗ. URL : http://e-kniga.in.ua/product/organzatsya_gurtkovo_roboti_v_dnz.
19. Ульянчук О. Д. Інтерактивні технології розвитку мовлення дітей. URL : http://dnzromashka.rv.ua/attachments/article/59/Interaktivni_tehnologii_Yljanshyk.pdf.
20. Яковенко А. О. Загальнодидактичні аспекти дослідження мовленнєвої готовності до навчання у школі старших дошкільників. URL : <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/7581/1/Iakovenko.pdf>.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Зразки оформлення звітної документації

Додаток 1.1.

Титульна сторінка папки

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет
Кафедра теорії та методик дошкільної освіти

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ
з виробничої педагогічної практики
студентки IV курсу групи DO1-B17 (DO1-B17z)
педагогічного факультету,
денної (заочної) форми навчання
спеціальності 012 Дошкільна освіта
за освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта
Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка
Пашко Яни Миколаївни

База практики: Кам'янець-Подільський ЗДО № 19 «Калинка»
комбінованого типу (ясла-садок) Хмельницької області

Термін практики: 8 лютого 2021 року – 12 березня 2021 року (д. ф. н.)
1 лютого 2021 року – 5 березня 2021 року (з. ф. н.)

Загальна оцінка¹ _____

Керівники практики:
від фахової кафедри
оцінка

_____ *підпис* _____

від бази практики²

_____ *оцінка* _____ *підпис*

Кам'янець-Подільський
2021р.

¹ Остаточну (загальну) оцінку виставляє керівник практики від фахової кафедри

² Тут пишеться прізвище, ім'я та по-батькові вихователя групи, за якою закріплений студент-практикант.

Титульна сторінка щоденника практики (формат А5)

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ
виробнича педагогічна практика

студентки Пашко Яни Миколаївни

Кафедра теорії та методик дошкільної освіти

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

за освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта

IV курс, група DO1-B17 (DO1-B17z)

2020-2021 н.р.

Зразок оформлення 2-ї сторінки щоденника практики (формат А5)

Студент Пашко Яна Миколаївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув у Кам'янець-Подільський ДНЗ № 19 «Калинка» комбінованого типу
(ясла-садок) Хмельницької області

« 08 » лютого 2021 року

Директор ДНЗ Маленька Н. І.
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув із Кам'янець-Подільського дошкільного навчального закладу (ясла-садок)
№ 19 «Калинка» комбінованого типу Хмельницької області

Печатка

« 12 » березня 2021 року

Підпис
(підпис)

Директор ДНЗ Маленька Н. І.
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

**Календарний графік проходження практики
(3-4 сторінки щоденника)**

№ з/п	Назви робіт	Тижні проходження практики										Відмітки про виконання
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	11
1.	Ознайомлення з ЗДО, його керівниками, основною документацією, яка регламентує діяльність закладу з педагогічним колективом. Знайомство з вихователями групи, в якій буде проходити практика, вихованцями групи.	+										Виконано
2.	Організація спостереження за окремим вихованцем та дитячим колективом. Складання плану виконання завдань із психології та їх виконання.	+	+	+	+	+						Виконано
3.	Вивчення перспективного і календарного планування на час практики, складання графіка залікових видів роботи. Участь в організації режимних процесів, допомога вихователю у підготовці до занять.	+	+	+	+							Виконано
4.	Консультація в методистів від університету. Затвердження індивідуального плану роботи на час практики.	+		+		+						Виконано
5.	Спостереження за роботою вихователя у групі з подальшим аналізом.	+	+	+		+						Виконано
6.	Спостереження за роботою вузьких спеціалістів, посилення участі у проведенні роботи.		+	+	+	+						Виконано
7.	Участь у методичній формі роботи.		+		+							Виконано
8.	Проведення пробних занять із різних розділів програми.	+	+	+	+	+						Виконано
9.	Проведення залікових занять та інших форм організації життєдіяльності дітей в тому числі у II половину дня.		+		+							Виконано

10.	Відвідування показової форми роботи одногрупника, участь в обговоренні. Складання протоколу власне проведеної залікової форми роботи з дітьми. Самоаналіз.		+	+	+	+						
11.	Самостійне проведення виховного залікового заходу.				+							Виконано
12.	Ознайомлення із сайтом ЗДО, його опис. Відвідування різних заходів у ЗДО. Посильна участь.	+	+	+	+	+						
13.	ІНДЗ: вивчення проблеми, опрацювання літератури, робота в методкабінеті. Впорядкування матеріалів.	+	+	+	+	+						Виконано
14.	Підготовка і проведення роботи з батьками.		+	+	+							Виконано
15.	Складання психолого-педагогічної характеристики на вихованця.					+						Виконано
16.	Оформлення звітної документації. Комплектація матеріалів для фото звіту.					+						Виконано

Керівники практики:

від університету

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

від бази практики

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Зразок
ведення робочих записів у щоденнику
під час проходження педагогічної практики
(5 сторінка щоденника)

I тиждень (8 -12 лютого 2021р.) – д.ф.н.

(1-5 лютого 2021р.) – з.ф.н.

Ознайомилась із ЗДО «Калинка», документацією (статутом, планом роботи ЗДО, режимом дня, офіційним сайтом ЗДО тощо). Вивчила державні документи, які регламентують діяльність ЗДО.

Познайомилася із завідувачем Маленькою І.В., педагогічним колективом ЗДО, вихователями (Шаровецькою М.І. та Самодуровою В.В) та дітьми групи, за якою була закріплена на період практики.

Склала план виконання завдань із психології, об'єктом спостереження обрано Сашика Н. та дитячий колектив в цілому.

Ознайомилася із перспективними і календарним планом на період проходження практики, склала індивідуальний графік проведення пробних і залікових форм роботи з дітьми та батьками. З графіком ознайомила керівників практики від університету, отримала консультацію щодо подальших дій.

Спостерігала за роботою вихователя в групі (вказати ПІБ) у I половині дня. Відвідала такі заняття (вказати розділ програми і тему)і такі режимні процеси: (вказати); здійснила аналіз роботи методів, прийомів форм і засобів роботи з дітьми дошкільного віку у різних видах діяльності. допомагала у проведенні ранкових зустрічей, організації дітей до сніданку, обіду та полуденку

II тиждень (15 -19 лютого 2021р.) – д.ф.н.

(8-12 лютого 2021р.) – з.ф.н.

Здійснювала психолого-педагогічне спостереження за Сашиком Н. та дитячим колективом, розробляла завдання, фіксувала результати.

Допомагала вихователю в організації режимних процесів (вказати яких: вихід на прогулянку, ранкова гімнастика, робота в осередках творчості тощо); допомога вихователеві у підготовці до занять з логіко-математичного розвитку (готувала роздатковий матеріал) та ознайомлення з довкіллям (добирала ілюстративний і демонстраційний матеріали).

Спостерігала за роботою музичного керівника та інструктора з фізкультури, відвідавши по 2 заняття. Виконувала разом із дітьми усі вказівки педагогів, усвідомила значущість роботи вузьких спеціалістів в ЗДО. У групі I половині дня індивідуально займалася над вдосконаленням видів кроку і бігу, який діти виконували на заняттях та вивчали з дітьми текст пісень та ігор.

Підготувала і провела пробне заняття з (вказати розділ програми) на тему «...» (вказати тему).

Спостерігала за роботою методиста (чи завідувача, якщо у закладі така посада не передбачена штатним розписом), яка проводила таку форму методичної роботи як... (Це може бути - огляд педагогічної преси, методична нарада, робочі п'ятихвилинки, педагогічна рада, школа молодого вихователя тощо). Моя участь полягала у ... (конкретно вказати, яку підготовчу чи безпосередню роботу було проведено під час заходу).

Опрацьовувала матеріали (вказати які) з теми ІНДЗ на тему... «».

III тиждень (22-26 лютого 2021р.) – д.ф.н.

(15-19 лютого 2021р.) – з.ф.н.

Продовжувала здійснювати психолого-педагогічне спостереження.

Самостійно проводила комплекс гімнастики пробудження у II половині дня на тему «Ми - велосипедисти», здійснювала керівництво ходінням дітей по доріжці здоров'я.

Спостерігала за роботою вихователя під час ранкових зустрічей та прогулянки у I половині дня. Взяла участь у проведенні ранкового кола вітальних слів і компліментів.

Ознайомила із специфікою роботи логопеда і психолога. Спостерігала за індивідуальними й груповими формами роботи.

Отримала консультацію у керівника з практики по педагогіці стосовно підготовки і проведення виховного заходу та у керівника практики з фаху – щодо джерел інформації стосовно складання конспектів залікових форм роботи.

Провела пробне заняття із (вказати розділ програми) на тему (вказати тему).

Підготувала і провела консультацію для батьків на тему «Комп'ютер в житті дошкільника: проблема чи інтелектуальне досягнення?».

Ознайомила із методичним надбанням виховательки, її педагогічним кредом, зошитом самоосвіти, проблемою, над якою вона працює та досягненнями у роботі, зокрема – із посібником... (якщо такий є), добірками ілюстративного й роздаткового матеріалу, публікаціями.

IV тиждень (1-5 березня 2021р.) – д.ф.н.

(22-26 лютого) – з.ф.н.

Самостійно провела спостереження під час прогулянки у I половину дня на тему «Як птахам живеться взимку».

Продовжувала здійснювати психолого-педагогічне спостереження й фіксувати його результати.

Підготувала і провела етичну бесіду на тему «Чарівні слова». Взяла участь у спортивній розвазі на тему «Витівки бабусі Зими і Дідуса Морозенка». Зіграла роль Зухвалочки.

Здійснювала ІНДЗ (вказати що саме).

Вивчала й описувала педагогічний досвід вихователя (тему, мету, вид, зміст) з допомогою методиста і завідувача ЗДО.

Провела пробне заняття з На тему

Провела залікове заняття з використанням інноваційної технології (вказати якої – ТРВЗ, Ейдетики, Г. Домана чи М. Зайцева тощо).

Взяла участь у методичній формі роботи (вказати якій), підготувавши доповідь на тему...

Продовжувала спостерігати за організацією педагогічного процесу в ЗДО.

V тиждень (8-12 березня 2021р.) – д.ф.н.

(1-5 березня 2021р.) – з.ф.н.

Спостерігала за ...

Самостійно підготувала і провела.... Допомогала у

Завершила психолого-педагогічне спостереження й склала психолого-педагогічну характеристику на Сашика Н. та дитячий колектив групи.

Провела залікове заняття з... на тему

Допомогала вихователю у доборі книг до тематичної книжкової виставки та організації її проведення на тему ... («Зима в поезії і прозі»).

Самостійно провела заняття в осередку книги «Бібліотечний урок».

Оформила звітну документацію. Підготувала матеріали для фото звіту.

**Зразок написання відгуку і оцінки роботи студента на практиці
(для вихователя або особи, яка оцінювала проходження
практики студентом)**

Студентка Пашко Яна Миколаївна проходила педагогічну практику на базі Кам'янець-Подільського ДНЗ № 19 «Калинка» комбінованого типу Хмельницької області з 13 січня по 14 лютого 2020 року.

Під час практики продемонструвала (глибоку, достатню, слабку) теоретичну підготовку з психолого-педагогічних та методичних дисциплін дошкільної освіти, методичну компетентність, сформованість особистісних якостей, необхідних вихователю дітей дошкільного віку.

Далі характеризується якість планування освітнього процесу (плани-конспекти), рівень проведення занять, використання на них інноваційних методів та прийомів роботи з дітьми дошкільного віку, здатність організовувати дитячий колектив та працювати індивідуально з кожною дитиною, робота з батьками. Наприклад, проведенні студенткою форми організації життєдіяльності дітей визначалися чіткою спланованістю, умінням зацікавити дітей, ілюструванням власноруч виготовлених навчальних посібників, мовленнєвим матеріалом. Варта уваги здатність студентки кваліфіковано організовувати ігрову діяльність, проводити виховну роботу, налагоджувати контакти з батьками, підтримувати дисципліну в групі).

Також у характеристиці вказується ставлення студентки до роботи, дисциплінованість, позитивні якості, які свідчать про її професійну придатність. (Студентка старанна, тактовна, сумлінна, толерантно сприймала зауваження керівника, методиста ЗДО та вихователя, творчо підходила до ви рішення педагогічних завдань, любить дітей, має хист до педагогічної діяльності. Зарекомендувала себе професійним молодим спеціалістом).

Рекомендована оцінка — _____
(відмінно, добре, задовільно)

_____ (підпис)

Самодурова В. В.1
(ПІБ особи, яка писала відгук)

Керівник практики від підприємства, організації, установи

1
(підпис)

Маленька Н.І. 1
(прізвище та ініціали)

На останній сторінці щоденника (форма А5) роблять записи керівники практики:

- з психології;
- від фахової кафедри університету.

Примітка: студент не заповняє поля сторінки щоденника, де є:

1. Відгук й оцінка роботи студента на практиці (с. 9).
2. Висновки керівників практики з дитячої психології та від фахової кафедри університету про проходження практики (с. 11).
3. Підписи засвідчуються печаткою.

Титульна сторінка щоденника психолого-педагогічних спостережень з практики (формат А4)

ЩОДЕННИК
психолого-педагогічних спостережень
з виробничої педагогічної практики
студентки IV курсу групи DO1-B17 (ДО1-B17z)
денної (заочної) форми навчання
спеціальності 012 Дошкільна освіта
за освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта
Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка
Пашко Яни Миколаївни

База практики: Кам'янець-Подільський ЗДО № 19 «Калинка»
комбінованого типу (ясла-садок) Хмельницької області

Термін практики: 8 лютого 2021 року – 12 березня 2021 року (д. ф. н.)
1 лютого 2021 року – 5 березня 2021 року (з. ф. н.)

Загальна оцінка² _____

Керівники практики:

від бази практики _____ Підпис (П.І.Б.)

від кафедри психології освіти _____ Підпис (П.І.Б.)

від кафедри педагогіки й управління освітнім закладом _____ Підпис (П.І.Б.)

від фахової кафедри університету _____ Підпис (П.І.Б.)

**Друга сторінка щоденника психолого-педагогічних спостережень з практики
(формат А4)**

*Завідувач ДНЗ: **Маленька Н.В.***

*Вихователь-методист ДНЗ : **Ясінська О.П.***

Напрямок або технологія, за якими працює педагогічний колектив ДНЗ

*Група, за якою закріплений студент-практикант: **старша група «Дзвіночок»***

*Вихователі групи ДНЗ: **Самодурова Вікторія Володимирівна,***

Шаровецька Марина Іванівна

Наступні сторінки

- 1. Список дітей групи (з датами народження)*
- 2. Розклад режимних процесів.*
- 3. Перспективне планування освітньої роботи вихователя (на період проходження практики студентами) – січень-лютий.*
- 4. Календарне планування освітньо-виховної роботи з дітьми – січень січень-лютий.*
- 5. Комплекси ранкової гімнастики (їх має бути 2).*
- 6. Комплекс гімнастики пробудження.*
- 7. Циклограма рухливих ігор на період практики.*

**Зразок оформлення записів
з психолого-педагогічних спостережень студентів
у щоденнику (формат А4)**

Дата	Зміст роботи	Самоаналіз та самооцінка діяльності
08. 02.2021р. (д.ф.н.) 01.02.2021р. (з.ф.н.)	I половина дня 1. Прийом дітей	Прийом відбувався в приміщенні, яке було заздалегідь підготовлене, кімната провітрена, чиста, іграшки, навчальні посібники тощо приведені в порядок. Під час прийому відбувалася коротка бесіда з батьками, де давалися слушні поради, побажання стосовно розвитку їхньої дитини. Окрім бесіди з батьками відбувалася й індивідуальна робота з окремими дітьми (Петренко Софією, Власюком Денисом,...), які порушували правила поведінки. Прийом дітей відбувся на належному рівні. Методи та прийоми у роботі з дітьми та батьками були використані вдало...
	2. Ранкова гімнастика	Ранкова гімнастика була проведена згідно з розкладом. Мною заздалегідь було проведено підготовчу роботу, підібрано для кожної дитини атрибути (м'ячі, гімнастичні палиці), музичне оформлення. Завдяки цьому діти чітко виконували рухи під музику, мали гарний настрій та позитивні емоції. Кількість вправ та рухів, а також фізичне навантаження відповідало віковим особливостям дітей. Комплекс вправ ранкової гімнастики: Ходьба в колоні по одному на носочках, у напівприсіданні з переходом з носочка на п'ятку. Біг. Шиккування в три колони. Вправи ВП.: сидячи на підлозі, ноги нарізно, руки на поясі, м'яч біля правої ноги. Раз. Нахил вперед, прокотити м'яч до лівої ноги. Два - прокотити м'яч до правої ноги- / Повторити 3 рази і тощо.
	3. Сніданок	Сніданок відбувався відповідно до розкладу. Було здійснено підготовку дітей до прийому їжі (організація гігієнічних процедур, зовнішній вигляд дітей, настрої). Сервіровка стола та естетичний вигляд страв сприяли гарному апетиту дітей. Під час обіду зверталася особлива увага на культуру поведінки дітей за столом та навички користування столовим приладдям. Враховувалися також індивідуальні особливості дітей (невживання окремими дітьми тих чи інших страв).
	4. Ігри	Дітям було запропоновано такі рухливі ігри: «Жабки», «Якої квітки не стало», «Пташка і пташенята». Кожна з ігор мала свою дидактичну мету: «Жабки» - удосконалювати стрибки дітей на двох ногах, «Якої квітки не стало» - закріпити знання назв кімнатних

		рослин, «Пташка і пташенята» - розвинути увагу, кмітливість. У ході ігор можна було спостерігати взаємоповагу дітей один до одного. При доборі ігор враховувався рівень розвитку дітей та їх вікових особливостей, а також індивідуальні особливості дітей (працелюбність, доброзичливість, волелюбність, активність тощо). Чітке та зрозуміле пояснення спонукало дітей до активності, зацікавленості.
	5. Заняття	Аналізуючи, проведені мною заняття, слід зауважити, що заняття дітям сподобалися, мета була досягнута. Але в подальшому необхідно звернути увагу на мовлення (інтонаційна виразність, відповідність літературним нормам а також чіткість та зрозумілість під час пояснення). А також на організаційні моменти (тривалість, прийоми активізації дітей).
	6. Прогулянка	У ході прогулянки діти гралися у рухливі ігри: ... Їх мета – удосконалення ходи, підстрибів, а також розвиток уваги, спостережливості, виховання старанності, охайності, працелюбності. Також прогулянка включала дослідне завдання, під час якого діти досліджували сліди на снігу, доводили правильність свого міркування, робили висновки. На завершення було проведено бесіду на тему: «Пішохідний перехід». Діти мали змогу перевірити та закріпити свої знання. Вони виявляли інтерес та зацікавленість, уважно слухали, відповідали на запитання, виконували мої вказівки та прислуховувалися до порад.
	7. Обід	Перед обідом було організовано гігієнічні процедури, звернено увагу на належний вигляд перед прийомом їжі, повторено правила поведінки за столом. У подальшому слід звернути увагу на такі аспекти: вміння донести страву (нелюбиму, нову); вміння звернути увагу дітей на смачно приготовлену їжу, її зовнішній вигляд;...

За таким зразком ведуться записи у щоденнику про проведену роботу у II-гу половину дня.

Титульна сторінка звіту

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет
Кафедра теорії та методик дошкільної освіти

ЗВІТ

про проходження виробничої педагогічної практики
студентки IV курсу групи DO1-B17 (ДО1-B17z)
денної (заочної) форми навчання
спеціальності 012 Дошкільна освіта
за освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта
Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка
Пашко Яни Миколаївни
в Кам'янець-Подільському дошкільному навчальному закладі № 19 «Калинка»
комбінованого типу Хмельницької області

з 08 лютого 2021 року по 12 березня 2021 року (д. ф. н.)
з 01 лютого 2021 року по 05 березня 2021 року (з. ф. н.)

Керівники практики з:

психології _____ Підпис (П.І.Б.)

педагогіки _____ Підпис (П.І.Б.)

фаху: _____ Підпис (П.І. Б.)

Кам'янець-Подільський
2021

Схема написання звіту та його зразок

1. Загальна характеристика ЗДО: його повна назва, адреса, прізвища й ініціали завідувача, методиста, вихователів групи, їхня освіта, фах. Матеріальна база закладу, її відповідність вимогам до предметно-розвивального середовища сучасного ЗДО.

Навчально-методична забезпеченість педагогічного процесу: наявність у методичному кабінеті та в групі бібліотеки методичної літератури, фахових періодичних видань, посібників, виданих членами педагогічного колективу дитячого садка, комп'ютерів, книг для дітей, роздаткового матеріалу, іграшок тощо.

Освітній напрям, технологія, яка є провідною в діяльності ЗДО.

Звіт про самостійне виконання обов'язків вихователя групи дітей дошкільного віку пишеться за *розділами*:

- організаційна робота;
- навчальна робота;
- методична робота;
- науково-дослідна робота;
- висновки (зразок дивись нище).

У цих розділах потрібно вказати кількість проведених пробних та залікових форм організації життєдіяльності дітей, їх оцінки, описати результати психолого-педагогічних спостережень та науково-дослідної роботи.

По кожному з розділів варто зробити самоаналіз та самооцінку своєї діяльності, даючи відповіді на запитання:

Які успіхи під час практики для Вас є особливо важливими? З чим вони пов'язані?

Яке завдання було для Вас найважчим (легким), цікавим (нецікавим)?

Які труднощі виникли у Вас під час практики? З чим Ви їх пов'язуєте: з браком теоретичних знань, несформованістю практичних умінь, неготовністю мотиваційної, емоційної сфер (або інше)?

Яку найголовнішу інформацію в контексті професії вихователя Ви особисто для себе отримали за час практики?

Чи готові Ви працювати за обраною спеціальністю? Що особисто Вам дала практика, чого нового Ви навчилися?

Чи були в процесі практики умови для самостійної діяльності, для прояву Вашої індивідуальної позиції?

Чи виправдалися очікування, які Ви пов'язували з практикою? Чи вдалося Вам реалізувати свої задуми, план роботи?

Власна оцінка результатів проведеної роботи. Ваші побажання щодо теоретичної підготовки до практики та її організації.

Після основного тексту звіту нижче пишеться:

Студент-практикант Підпис

Пашко Я.М.

Зразок написання звіту

Я, Пашко Яна Миколаївна, педагогічну виробничу практику проходила на базі Кам'янець-Подільського дошкільного навчального закладу №19 комбінованого типу (ясла-садок) «Калинка» у старшій групі «Дзвіночок» з 08 лютого 2021 року по 12 березня 2021 року.

Заклад знаходиться за адресою – вул. Тімірязєва, 19. Директор – Маленька Н.І., вихователь-методист – Ясіницька О.П., вихователі групи «Дзвіночок» – Самодурова В. В. та Шаровецька М.І.. У закладі функціонує 5 груп, одна група – раннього віку, 3 групи – дошкільного і одна – логопедична. Педагогічний процес здійснюють 16 педагогів, які мають вищу педагогічну освіту. Є в закладі практичний психолог і логопед.

«Калинка» – новий (3 роки з дня відкриття), затишний, естетично-оформлений і достатньо матеріально-забезпечений заклад, оснащений новими меблями, ігровими спорудами, приладдям медичного і господарського призначення, технічними засобами навчання відповідно існуючих вимог. Групові кімнати і кабінети вузьких фахівців та адміністрації забезпечені відповідною літературою, дидактичними і наочними посібниками, іграшками, інформаційними стендами тощо. Усе це дає підстави стверджувати, що в ДНЗ «Калинка» створені належні і відповідні усім вимогам умови для здійснення педагогічного процесу, створене й організоване ефективне освітньо-розвивальне середовище для повноцінного функціонування.

Упродовж звітнього періоду було здійснено роботу в таких напрямках – організаційному, навчальному, виховному, методичному, науково-дослідному.

I. Організаційна робота

Організаційна робота передбачала ознайомлення із дошкільним закладом, адміністрацією, вихователем і групою, у якому проходила практику; вивчення документації – статуту закладу, плану роботи закладу, розкладу занять та режимних процесів, списку дітей, розділами журналу обліку відвідування та звуковимови; перспективним і календарним плануванням, методичним забезпеченням та розвивальним середовищем групи, сайтом дошкільного закладу, його структурою і змістовим наповненням. У перші дні практики було складено індивідуальний план власної діяльності, графік проведення залікових видів роботи, оформлено щоденник. Також було визначено дитину для психолого-педагогічного спостереження й складено план його проведення. Вивчалось наповнення методичного кабінету та оснащення кабінетів вузьких спеціалістів, освітньо-розвивальне середовище. Допомогала оформляти виставку дитячих робіт «Умілі ручки».

II. Навчальна робота

Здійснювана навчальна робота упродовж звітнього періоду полягала у відвідуванні занять вихователя та вузьких спеціалістів (музичного керівника, інструктора з фізичного виховання, (підготовці і проведенні пробних та залікових занять, самостійному проведенні режимних процесів та індивідуальної роботи з вихованцями, які потребували допомоги у засвоєнні того чи іншого матеріалу, посиленій участі у заходах, які проводилися на базі ДНЗ. Так, за період проходження практики здійснювалося спостереження за роботою вихователя упродовж робочого дня, як вона організовує різні види дитячої діяльності на заняттях та поза ними. Самостійно проведено такі режимні процеси, як ранкова гімнастика (комплекс вправ з гантелями), гімнастика пробудження (комплекс вправ «Ми веселі силачі»), прогулянки у I і II половину дня на теми «Зимові розваги», «Перші вісники весни», під час яких діти спостерігали за небом, сніжинками, переважаючими у природі кольорами, виготовляли снігові споруди, гралися в сніжки, влаштовували змагання, виконували закличні пісні. Під час прогулянок було проведено такі ігри: рухливі – «Заборонений рух», «Хто швидше складе сніговика», «Тин», «Гуси-лебеді», «Знайди, де сховано», «Мисливці і зайці» тощо; дидактичні ігри – «Піший перехід», «Хто літає, повзає, плаває?», «Професія моїх батьків», «Що зайве», мовленнєві ігри «Ланцюжок компліментів», «Продовж думку», «Інтерв'ю» тощо.

У II половині дня займалася з дітьми індивідуально і підгрупами, вивчаючи прислів'я і приказки, вірші Т. Шевченка «Весна», вивчали вірші до маминого свята, прикмети весни і зими до розваги про Стрітіння. З окремими дітьми закріплювали назву міста, садочка, вулиці, на якій вони проживають, працювали над звуковимовою, вивчаючи чистомовки і швидкомовки.

Упродовж звітнього періоду було проведено такі залікові заняття:

Образотворча діяльність – «Кімнатні рослини» (малювання з натури); грамота – «Квіти українського віночка», на якому діти визначали звуковий склад слова, вчилися будувати речення і відтворювати його схематично; заняття з фізкультури «Зі спортом дружити – здоровим рости»; логіко-математичний розвиток – «На гостинах у бабусі» (порядкова, пряма і зворотна лічба, визначення порядку, послідовності і склад числа); художня література «Читання й обговорення оповідань В. Сухомлинського «Іменинний обід», «Дубок під вікном».

Готуючись до роботи з дітьми, консультувалася з вихователем, методистом і керівником практики, добирала дидактичний і наочний матеріал, попередньо опрацьовувала кожну з форм роботи, проявляючи свої конструктивні здібності. Після проведення брала до уваги поради досвідчених педагогів, адекватно реагувала на зауваження та намагалася у подальшій роботі не повторювати помилок.

Співпрацюючи з музичним керівником, інструктором з фізичного виховання закріплювала з дітьми тексти пісень, основні рухи до таночків, поспівки, брала посильну участь у складанні сценаріїв музично-спортивних свят і розваг, зокрема «Стрітіння в природі, стрітіння в дітей», «Свято мами на крилах весна принесла» допомагала у їх проведенні, виконувала ролі в сюрпризних моментах.

Вважаю, що маю достатній рівень умінь та навичок проведення навчальної роботи, оскільки діти слухали, розуміли мене, виконували усі завдання доручення. Їх знання були позитивно оцінені з боку вихователя, керівника практики та батьків.

III. Виховна робота

Сутність проведеної виховної роботи з дошкільниками полягала у спостереженні за роботою вихователя та помічника вихователя щодо розв'язання виховних задач, які виникали упродовж дня (запам'ятовування свого місця за столом, шафи, стільчика, орієнтування у санітарно-гігієнічній кімнаті, ігри з іграшками, охайне складання одягу на стільчику, хто буде очолювати колону тощо); проектуванні, підготовці та посильній участі у розвагах та святах «Стрітіння в природі, стрітіння в дітей», «Свято мами на крилах Весна принесла»

Було проведено й виховний захід за участю батьків «Казковий вернісаж», сюжет якого допоміг дітям зрозуміти силу моральних вчинків, категорії добра і зла і здружити батьківський та дитячий колективи. Батьки стали надійними помічниками у виготовленні декорацій, атрибутів, елементів костюмів для казкових персонажів, ініціювали спільну гру дорослих і дітей.

Труднощі при підготовці до проведення виховних заходів не виникали.

Усі заходи, які було проведено, були досить цікавими та повчальними.

IV. Методична робота

Упродовж звітнього періоду використовувала кожну можливість поспілкуватися з методистом, завідувачем, психологом на такі теми, як: «Вікові особливості старших дошкільників», «Залучення батьків до життя ДНЗ», «Організація конкурсів, виставок в садку».

Спостерігала за роботою чергового засідання нетрадиційної педагогічної ради на тему «Художня література в ДНЗ – за і проти», участю в ній вихователів старшої групи. Виступила на педагогічній раді із доповіддю «Види і типи дитячих книг». Провела консультацію для батьків на тему «Привчаємо дитину до дотримування правил поведінки в колективі». Підготувала інформацію для оновлення матеріалів у куточку для батьків з означеної теми.

Готуючись до будь-якого виду роботи з дітьми опрацьовувала методичну літературу, педагогічну пресу з окремих дисциплін та організації виховної роботи в ДНЗ. Це «Закон про освіту», правила внутрішнього розпорядку «Конвенція прав людини», інструкція з охорони здоров'я, Державний базовий стандарт початкової освіти, освітні програми, підручники, методичні посібники, методичні рекомендації, альбоми, нові надходження психолого-педагогічної преси, інформаційні ресурси організаційно-методичного спрямування. Вивчала специфіку складання каталога методичних матеріалів та складала особистий орієнтовний каталог методичних видань для старшої групи.

V. Науково-дослідна робота

Спостерігала за психологічними особливостями дитячого колективу загалом (атмосфера, стиль спілкування з педагогом та однолітками, ставлення до дітей активних і пасивних) і кожної дитини зокрема – емоційними проявами під час різних видів діяльності, її реакцією на зауваження та наслідки після них. Допомогала вихователю і психологу фіксувати дані у соціальному паспорті кожної дитини, вчилася писати характеристики. Окреме психолого-педагогічне спостереження здійснювала за Владиком М., результати спостережень і виконання психологічних завдань фіксувала у щоденнику, аналізувала їх, робила відповідні висновки, внаслідок чого було складено психолого-педагогічну характеристику хлопчика та оформлено результати соціометричного дослідження групи.

Працювала над індивідуальним науково-дослідним завданням з теми «Використання ІКТ-технологій у роботі з батьками», окреслила шляхи її вирішення (вдосконалення) у короткій доповіді» на методичній нараді.

VI. Висновок

Педагогічна практика озброїла мене знаннями з організації освітньо-виховного процесу в ЗДО, допомогла зрозуміти сутність навчальної і виховної роботи, усвідомити роль методичних знань і самоосвіти в педагогічній діяльності та роль безкорисливої любові до дітей, виявити кращі риси і здібності педагога й керівника.

Вважаю, що у виборі професії не помилилася й успішно працюватиму на освітянській ниві.

Титульна сторінка конспекту залікової форми організованої навчально-пізнавальної діяльності дітей

До проведення занять допущено
18 лютого 2021 року

Вихователь _____ В.В. Самодурова
підпис

Методист від фахової кафедри _____ П.І.Б.
підпис

КОНСПЕКТ

залікової **форми організованої навчально-пізнавальної діяльності дітей**
(заняття з малювання)

на тему: **«Візерунки зими»**,

проведеного 18 лютого 2021 року

в старшій групі А «Дзвіночок», ЗДО №19 «Калинка»

студенткою-практиканткою IV курсу, групи DO1-B17 (DO1-B17z)

педагогічного факультету денної (заочної) форми навчання

спеціальності 012 Дошкільна освіта

за освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта

Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

Пашко Яною Миколаївною

Загальна оцінка _____

Керівники практики:

від бази практики _____ (П.І.Б. викладача)
оцінка підпис

від фахової кафедри _____ (П.І.Б. вихователя)
оцінка підпис

**Орієнтовна схема протоколу обговорення залікової форми організованої
життєдіяльності дітей**

ПРОТОКОЛ

колективного перегляду заняття

від « » _____ 2021 р.

Присутні: завідувач закладом дошкільної освіти, вихователь-методист, вихователь групи, студенти-практиканти (вказуються прізвища та ініціали кожного).

Порядок денний

Обговорення відкритого залікового заняття з ... (малювання), проведеного студентом-практикантом _____

прізвище ім'я по батькові

СЛУХАЛИ:

1. Студента, що проводив залікове заняття: у виступі слід повідомити мету заняття, зробити короткий самоаналіз (вказати конкретно позитивні моменти заняття, помилки, труднощі, які виникли у процесі заняття, причини помилок, шляхи вдосконалення).
2. Інших студентів, що були присутні на занятті (вказати ПІБ кожного): внести до протоколу виділені ними недоліки, причини помилок, зауваження, пропозиції та позитивні відгуки (виступ кожного студента записується окремо).
3. Вихователя групи, у якій проводилося заняття: дає у своєму виступі загальну оцінку занять, які проводив студент-практикант упродовж практики, робить детальний аналіз відкритого заняття, рекомендує оцінити.

ВИСТУПИЛИ:

1. Вихователь-методист або завідувач ЗДО: підсумовує попередні виступи, аналітично узагальнює якість проведеного заняття, вносить пропозицію щодо кінцевої оцінки.

2. Керівник практики: підсумовує виступи присутніх, детально аналізує хід заняття, робить методичні узагальнення та вносить пропозицію щодо кінцевої оцінки за проведене студентом заняття.

УХВАЛИЛИ:

Заняття студента-практиканта _____

прізвище ім'я по батькові

оцінити на _____

Підпис керівника від фахової кафедри _____

Перелік відвіданих методичних форм роботи і розважально-виховних заходів

№ з/п	Форма роботи	Тематика	Дата проведення	Короткий зміст (план заходу)	Участь студента-практиканта у заході (його вид діяльності під час заходу та підготовки)
1.	Методичні форми роботи				
	Педагогічна рада	Формування мовленнєвої компетентності дітей дошкільного віку	17.02.20р.	1. Вступне слово завідувача Маленької Н.І. 2. Компетентнісний підхід до розвитку мовлення дошкільників» (доповідь методиста Ясінської О.П.) 2. Методичні аспекти розвитку зв'язного мовлення дітей середнього дошкільного віку. (виступ вихователя середньої групи) 3. Шляхи активізації комунікативно-мовленнєвої діяльності старших дошкільників (виступ вихователя старшої групи Шаровецької М. І.). 3. Нетрадиційні підходи до розвитку мовлення дітей дошкільного віку. Майстер-клас вихователя молодшої групи Шпортко О.В.) 4. Аналіз і самоаналіз відкритих занять мовленнєвого циклу за результатами колективного перегляду. 5. Прийняття рішення педагогічної ради.	Спостереження. Участь у виконанні вправ та ігор.
	Фото				
	Розважально-виховні заходи				
3.	Спортивна розвага	«Сильні, сміливі, спритні» (Зимові ігри)	24.02.20р.		
	Фото				

Орієнтовний опис веб-сайту ДНЗ «Калинка»

Кам'янець-Подільський ДНЗ №19 «Калинка», як і інші освітні заклади міста має свій веб-сайт, на якому можна знайти інформацію, що презентує заклад, як складане полікомпонентне середовище, у якому функціонують структурні підрозділи різного спрямування, що забезпечує гармонійний розвиток особистості дитини, сприяє реалізації освітніх і виховних завдань дошкільної освіти.

Структура сайту та зміст його підрозділів

Про садочок:

- дата відкриття закладу 1.09.2015р.;
- тип закладу - Дошкільний навчальний заклад комбінованого типу (ясла-садок) комунальної власності
- мова освітнього процесу у закладі дошкільної освіти – українська;
- кадрове забезпечення: 16 педагогів та 16 працівників обслуговуючого персоналу. Педагогічний колектив має 100% вищу освіту, кваліфікаційні категорії працівників;
- зміст управлінської діяльності;
- потужна проектність і кількість вікових груп.
- пріоритетні напрями діяльності ДНЗ;
- перелік освітніх програм, за якими працює ДНЗ
- соціальна активність дошкільного закладу
- організація харчування
- медичне обслуговування

Наш колектив: фото членів колективу, їх спеціальність, освіта, стаж, основні завдання, педагогічне кредо, опис специфіки виконуваної роботи

Інформація про: свята, розваги, відкриті заняття, які проводилися в ДНЗ, участь дітей у міських заходах, методичні форми роботи та робота з батьками у із фото додатками.

Контакти: юридична адреса та розклад прийому громадян адміністрацією та вузькими спеціалістами. По вертикалі розміщено сторінки: практичний психолог, умови вступу

- методичний кабінет, логопед, прозорість та інформаційна відкритість, додаткові освітні послуги, харчування.

Далі описуємо зміст сторінок за попереднім зразком:

- Сторінка **«Практичний психолог»** інформує відвідувачів сайту з таких питань: «Аби дитина не плакала», «Вплив електронних пристроїв на мозок дітей», «Допомагаємо дитині подолати тривожний стан», «Якщо дитина говорить погані слова», «Правило 3-х хвилин для усіх батьків» тощо (усього подано 10 консультацій).
- На сторінці «Умови вступу» описано....
- Сторінка «Методичний кабінет» повідомляє про....
- «Логопед» розповідає, як ...

Аналогічно описуємо й інші сторінки.

Аналіз: Сайд зручний у користуванні, насичений різноманітною інформацією. Бажає бути кращою заставка головної сторінки.

Пропозиції:

- відкрити сторінку «Наші досягнення», де б розміщувати грамоти вихователів, нагороди, роботи талановитих дітей, випускників тощо;
- зробити окремий розділ з екскурсією ДНЗ для тих, хто тільки збирається зробити вибір.
- заснувати «Форум», що допоможе підтримувати зворотній зв'язок і відкрите спілкування між адміністрацією сайту та батьками.

Електронна адреса закладу: **dnz19kp@gmail.com**

ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ (ТВОРЧЕ) ЗАВДАННЯ

на тему:

«Використання ІКТ-технологій у роботі з батьками»

виконане студенткою IV курсу, групи DO1-B17 (DO1-B17z)

педагогічного факультету денної (заочної) форми навчання

спеціальності 012 Дошкільна освіта

за освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта

Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

Пашко Яною Миколаївною

Керівник практики:

від фахової кафедри

оцінка

підпис

.....

2021р.

Зразок титульної сторінки конспекту форми роботи з батьками

КОНСПЕКТ
бесіди, (консультації, доповіді на батьківських зборах)
на тему ... («Яку книгу обрати для читання дітям»),
студентки IV курсу, групи DO1-B17 (DO1-B17z)
педагогічного факультету денної (заочної) форми навчання
спеціальності 012 Дошкільна освіта
за освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта
Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка
Пашко Яни Миколаївни

Керівник практики:

від кафедри педагогіки та управління
навчальним закладом

_____ П.І.Б.

2021р.

Додаток 2

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

ІНСТРУКЦІЯ № 111
з охорони праці та безпеки життєдіяльності
для здобувачів вищої освіти
Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка,
які направляються для проходження практики

Кам'янець-Подільський
2021

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом від _____ 2021 р. № _____

ІНСТРУКЦІЯ № 111
з охорони праці та безпеки життєдіяльності
для здобувачів вищої освіти
Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка,
які направляються для проходження практики

1. Загальні положення

1.1. Інструкція визначає вимоги з охорони праці та безпеки життєдіяльності для здобувачів вищої освіти, які направляються для проходження практики.

1.2. Практика здобувачів вищої освіти є обов'язковою складовою освітнього процесу в університеті та проводиться на визначених підприємствах, організаціях, установах – базах практики, які відповідають вимогам нормативно-правових актів з охорони праці та безпеки життєдіяльності.

1.3. Здобувачів вищої освіти направляють на практику на підприємства, організації, установи, з якими укладено договір на проведення практики.

1.4. Виконання вимог правил з охорони праці та безпеки життєдіяльності здобувачами вищої освіти під час проходження практики є обов'язковим.

1.5. До початку практики керівники практики від кафедр обстежують робочі місця здобувачів вищої освіти-практикантів.

1.6. Обов'язковою умовою допущення здобувачів вищої освіти до проходження практики є проходження ними інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності з відповідним документальним оформленням.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Здобувач вищої освіти-практикант до початку практики:

- отримує від керівника практики консультацію щодо оформлення всіх необхідних документів;
- отримує номер телефону керівника практики від кафедри для повідомлення в разі виникнення нестандартної ситуації;
- своєчасно прибуває на базу практики.

2.2. Здобувачу вищої освіти-практиканту створюють безпечні умови праці для проходження практики. У перший день практики здобувач вищої освіти-практикант на базі проходження практики прослуховує вступний інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності, первинний інструктаж на робочому місці (з обов'язковим оформленням у відповідних журналах реєстрації інструктажів) та неухильно їх дотримується.

2.3. Під час проходження практики, в процесі виконання будь-яких робіт та під час перебування на території бази практики здобувач вищої освіти-практикант дбає про особисту безпеку та здоров'я, безпеку та здоров'я оточуючих людей.

2.4. Перед початком роботи здобувач вищої освіти оглядає своє робоче місце, звільняє його від зайвих предметів, звертає увагу на небезпечні фактори.

3. Вимоги безпеки під час проходження практики

3.1. Здобувач вищої освіти-практикант виконує винятково завдання, які передбачені програмою практики.

3.2. У разі притягнення здобувача вищої освіти-практиканта до робіт, які не передбачені програмою практики, йому слід негайно повідомити про це керівника практики від кафедри.

3.3. Під час проходження практики ЗАБОРОНЕНО:

- порушувати правила внутрішнього трудового розпорядку бази практики;
- залишати робоче місце без дозволу керівника практики від бази практики, керівника практики від кафедри;
- відволікати від роботи працівників установи, які його оточують;
- у разі встановлення порушень вимог охорони праці в службовому приміщенні розпочинати чи продовжувати роботу до усунення небезпеки, якщо це загрожує життю та здоров'ю, обов'язково повідомити про це керівника бази практики;
- під час виникнення несправності обладнання та приладів (комп'ютера, ксерокса, побутових приладів тощо) самостійно їх ремонтувати, натомість потрібно негайно повідомити безпосереднього керівника бази практики та припинити роботу до усунення недоліків; заборонено виконувати будь-які види ремонтних робіт на робочому місці

3.4. Здобувач вищої освіти-практикант зобов'язаний:

- дотримуватися дисципліни праці; берегти обладнання, інвентар, матеріали, навчальні посібники тощо; виконувати вимоги охорони праці, пожежної безпеки, передбачені відповідними правилами, інструкціями, наказами, розпорядженнями; тримати в порядку та чистоті своє робоче місце, не порушувати санітарні правила у приміщеннях; утримуватись від дій, які заважають іншим працівникам виконувати свої обов'язки;
- повідомляти керівника закладу/бази практики про всі недоліки, які знижують рівень безпеки життєдіяльності людини (норми освітленості, небезпеку виникнення травм при експлуатації обладнання, інструментів тощо);
- вжити екстрених заходів за погіршення стану здоров'я вихованця /здобувача вищої освіти (запаморочення, втрата свідомості, кровотеча з носа та ін.) (у разі проходження практики в закладах освіти), надати йому необхідну першу(долікарську) допомогу та викликати медичного працівника;
- дбати про особисту безпеку, повідомляти про погіршення стану власного здоров'я під час проходження практики.

4. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

4.1. Негайно припинити роботу та повідомити керівника практики від бази практики в разі:

- погіршення особистого стану здоров'я, отримання травми;
- виникнення пожежі;
- виникнення несправностей у роботі приладів та обладнання, що використовуються для виконання завдань практики;
- вимкнення електроенергії;
- появи запаху газу тощо.

4.2. Для усунення аварійної ситуації здобувач вищої освіти-практикант виконує вказівки керівника робіт/керівника практики від бази практики, якщо це не призведе до погіршення стану його здоров'я.

5. Вимоги безпеки після закінчення роботи

5.1. Привести в порядок своє робоче місце та передати його керівнику практики від бази практики.

5.2. Після закінчення терміну практики звітувати про виконання програми та індивідуального завдання керівникові практики від бази практики.

РОЗРОБИЛА

Завідувач практики університету

Л.М. Римар

ПОГОДЖЕНО

Завідувач відділу охорони праці
і техніки безпеки

О.Г. Чорна

Провідний фахівець юридичного сектора

Л.В. Гріх

**ОРІЄНТОВНА ІНСТРУКЦІЯ З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ
ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ПІД ЧАС НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ № 55
від 06.02.2015 року.**

1. Загальні положення

- Педагогічні працівники дошкільного навчального закладу відповідають за охорону життя і здоров'я вихованців групи, в якій вони працюють, забезпечують їх виховання навчання та розвиток.
- Працівники повинні знати правила пожежної безпеки і вміти користуватися первинними засобами пожежогасіння (вогнегасниками).
- Працівники повинні мати навички в наданні першої (долікарської) допомоги; у разі захворювання дитини чи при нещасному випадку необхідно негайно викликати медичного працівника.
- Про виявлені несправності обладнання, устаткування, пристрої, інші небезпечні прояви та нещасні випадки, які трапилися в дошкільному закладі, працівники повинні повідомити керівника дошкільного закладу.

2. Вимоги безпеки праці перед початком роботи

Вимоги безпеки для педагогічних працівників

- Оглянути ігрову кімнату чи ігровий майданчик з метою усунення виявлених небезпечних для дітей чинників.
- Перед проведенням прогулянок або екскурсій в природу заздалегідь приготувати питну воду у закритій посудині та аптечку першої допомоги.

3. Вимоги безпеки під час роботи

*Вимоги безпеки для педагогічних працівників та помічників вихователів у приміщенні
дошкільного закладу*

- Постійно стежити за станом обладнання, вживати заходів щодо усунення несправностей.
- Бути уважними до дітей – не залишати їх без нагляду.
- Подавати дітям їжу з кухні трохи охолодою.
- Подавати їжу з кухні в закритому посуді з маркуванням щодо груп, щодо страв і в той час, коли в коридорах та на сходах немає дітей.
- Не залучати дітей для одержання їжі з кутні та роздачі гарячих страв під час чергування в групі.
- Під час прийому їжі стежити, щоб діти правильно користувалися столовими приборами, попереджати їх про можливі опіки гарячою їжею.
- Для пиття дітям давати тільки кип'ячену воду і в індивідуальних чашках, зберігати її в чистій закритій посудині; в літній період стежити, щоб вода не була холодною.
- Мити столовий та чайний посуд лише за відсутності дітей.
- Під час використання технічних засобів навчання дотримуватися інструкцій щодо їх експлуатації та правил електробезпеки: вмикати їх у мережу лише сухими руками, стежити за відповідністю показників напруги в електромережі, користуватися справними електроприладами, розетка ми, вимикачами.
- Не залишати ножиці, голки, ліки, сірники, мийні засоби та інші небезпечні для здоров'я дітей предмети, тримати їх у зачиненій шафі в недоступному для дітей місці; ножиці для занять мають бути з тупими кінцями.
- Під час проведення занять стежити за правильною поставою вихованців: вони повинні рівно тримати корпус, сидіти глибоко на стільці, ступні ніг спираються на підлогу, відстань від очей до поверхні столу – 30-40 см.

- Супровід дітей на заняття до спортивної зали, комп'ютерної зали, в кабінет для занять іноземними мовами тощо мають виконувати особи, які проводять заняття.
- З метою запобігання занесенню інфекцій не передавати з одного дошкільного закладу в другий для тимчасового користування святкові костюми тощо.
- Негайно ізолювати дитину, яка захворіла в дошкільному закладі.

Вимоги безпеки для педагогічних працівників та помічників вихователів на ігровому майданчику, ділянці

- Під час виходу дітей із приміщення вихователь повинен йти першим, помічник вихователя – останнім з метою забезпечення нормального руху дітей сходами. Першу групу готових до прогулянки дітей виводить вихователь і чекає з дітьми біля виходу з будинку, інших одягає й супроводжує помічник вихователя. Не дозволяється відправляти дітей на майданчик, з групи і в групу з майданчика без супроводу дорослого.
- Під час проведення прогулянок забезпечити умови для вільних ігор, вправ на бумі, драбинках тощо з обов'язковою підтримкою дітей, систематично стежити за міцністю кріплення фізкультурного обладнання (у спортивній залі і на майданчику) та за правильною обробкою дерев'яних приладів.
- Під час прогулянки весь час тримати в полі зору всіх дітей, збираючись у зворотний шлях, перевірити їх наявність; вихователь повинен йти позаду, щоб бачити всіх дітей, в першій парі ставити найбільш організованих дітей.
- Відправляючись на екскурсію, прогулянку за межі дошкільного закладу, вихователь зобов'язаний знати кількість дітей, яких він бере з собою; якщо в дошкільному закладі залишаються деякі діти з групи, їх передають під відповідальність одного з педагогічних працівників дошкільного закладу (за вказівкою керівника дошкільного закладу).
- У разі виходу на прогулянку з дітьми за межі дошкільного закладу треба мати не менше двох працівників, причому необхідно дотримуватися правил дорожнього руху; в разі переходу вулиці слід зупинити дітей біля переходу, вихователю або помічнику вихователя — стати з червоним прапорцем на проїжджій частині дороги, що буде сигналом для припинення руху транспорту. Після повної зупинки транспорту діти переходять вулицю з вихователем, помічник вихователя переходить вулицю останнім. Об'єднувати групи (більше двох) не дозволяється
- Не допускати прогулянок-екскурсій дітей поблизу доріг з інтенсивним рухом транспорту, а також трамвайних, залізничних колій.
- Під час проведення занять на ділянці дошкільного закладу, у куточку природи стежити, щоб діти не вживали без дозволу вихователя або помічника вихователя як їжу рослини (ягоди, трави), гриби; на ділянці, у куточку природи не повинно бути отруйних рослин, ягід, а також рослин з колючим і гострим листям та пледями.
- Під час перебування на території дошкільного закладу стежити, щоб діти не виходили за межі дитсадка. Хвіртка має завжди бути замкнена, входні двері дошкільного закладу зачинені на засув на висоті, не доступній для дитини.
- Стежити, щоб у літній час діти мали легкі головні убори для уникнення перенагрівання, сонячні ванни проводити лише за призначенням і під наглядом медичного працівника
- Під час купання дітей у природних водоймах перевіряти місця купання; дозволяється купання у неглибоких річках та водоймах, при цьому групу дітей 25-30 осіб супроводжують не менше двох дорослих, один із них — обов'язково вихователь. Водночас у воді має знаходитися 3-5 дітей у супроводі дорослого, решта дітей залишаються на березі під наглядом іншого дорослого.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

Вимоги безпеки для педагогічних працівників

- Вимкнути всі технічні засоби з електромережі, перевірити стан приміщення, передаючи зміну іншому педагогічному працівникові, поінформувати його про кількість дітей за журналом обліку та про стан їх здоров'я, а також про стан обладнання в груш.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

- У разі будь-якої аварійної ситуації працівник повинен негайно повідомити відповідні органи і керівника дошкільного закладу.
- Якщо електроенергію відключено, терміново вимкнути все електрообладнання, яке перебуває в роботі, підключення його здійснювати тільки після вмикання напруги електромережі, яка відповідає нормам.
- У разі витікання газу в газовій мережі перекрити головний кран газу, викликати аварійну службу газу і сповістити керівника дошкільного закладу.
- На випадок аварії в системі водопостачання чи каналізації терміново перекрити крани водопостачання, викликати аварійну службу водоканалу і сповістити керівника дошкільного закладу.

На випадок пожежі (чи загоряння) необхідно:

- вжити заходів щодо евакуації із приміщення відповідно до плану евакуації, у разі потреби звернутися по допомогу до інших працівників;
- негайно повідомити пожежну охорону за телефоном 101;
- сповістити керівника дошкільного закладу чи особу, яка його заміщує;
- приступити до ліквідації загоряння відповідно до Інструкції з пожежної безпеки в дошкільному закладі;
- у випадку травмування дітей або працівників дошкільного закладу звернутися до медпрацівника або в разі необхідності викликати швидку допомогу.